FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI)

Place Albert 1er, 13, B – 6530 Thuin (Belgique), tel : +32.71.59.12.38, fax : +32.71.59.22.29, web :

INTERNATIONALE RETTUNGSHUNDE ORGANISATION (IRO)

Moosstraße 32, A-5020 Salzburg, Tel.: 0043 662 82 65 26 10, Web: iro-dogs.org

International PrøveOrdning
for
Redningshundeprøver
fra
Internationalen Rettungshunde Organisation (IRO)

og

Fédération Cynologique Internationale (FCI)

Resultatet af FCI/IRO Arbejdsgruppe for gennemarbejdning af RH PO
Besluttet af IRO-Delegeret forsamling i oktober 2024
Besluttet af FCI- Kommission i september 2024 i Amsterdam

Gyldig fra 1. januar 2025

Forord Redningshunden Danmark:

Dette hæfte indeholder dele af de internationale redningshundeprøver (SAR / IPO-R), som er udarbejdet af Internationale Redningshunde Organisation (IRO) i samarbejde med Federation af Cynologique International (FCI).
Hæftet er koncentreret omkring de discipliner, der afholdes prøver i, i Danmark.
Det vil sige:

- Spor: RH F V, A + B
- Rundering: RH FL V, A +B
- Ruinsøg: RH T V, A + B

For at starte FCI prøver i Danmark, skal hunden være stambogsført i DKK eller have et DKK start-nr.

Rigtig god fornøjelse
Redningshunden Danmark 2025

Forord
Prøvebestemmelser for redningshunde

- er udarbejdet i samarbejde mellem Redningshunde-kommissionen under FCI (Federation Cynologique Internationale) og IRO (Internationale Redningshunde organisation) og godkendt af FCI's bestyrelse og IRO´s generalforsamling

- erstatter alle IRO´s tidligere prøvebestemmelser for redningshunde.

- er nøje udarbejdet og formuleret på tysk. Ved alle tvivlstilfælde omkring fortolkninger på et andet sprog, skal fortolkningen ske med udgangspunkt i den tyske version.

- vil være gældende i en 5-årig periode, hvorefter bestemmelserne tages op til Review, og hvis nødvendigt vil de blive ændret/justeret i medfør af erfaringer fra praksis.

- er gældende for alle FCI's og IRO´s medlemsorganisationer og foreninger. Enhver ændring af disse prøvebestemmelser skal foretages på baggrund af nødvendig godkendelse i IRO´s kompetente organer.

- Programmet er tænkt som en verdensomspændende platform for indsats organisationer og som basis for træningen af redningshunde. Den indsatsorienteret egnethedstest bliver varetaget og gennemført af de nationale og internationale indsats organisationer. Af praktiske årsager benytter man den maskuline form, men det er selvfølgelig også gældende for den feminine form.

Indhold

1 Almindelige bestemmelser 5
1.1 Mål og udførelse 5
1.2 Generelle forkortelser og definitioner 5
2 Organisation 7
2.1 Krav til arrangøren 7
2.2 Krav til hundeføreren 8
2.3 Krav til hund 9
2.4 Infrastruktur 11
2.5 Dommerne (PR) 11
2.6 Advarsel/afbrydelse/diskvalifikation 11
2.6.1 Advarsel 11
2.6.2 Afbrud af øvelse 12
2.6.3 Diskvalifikation 12
2.7 Sanktioner og klager mod regelbrud 12
3. Prøveudførsel og bedømmelse 13
3.1 Generelle bestemmelser 13
3.2 Point tabel 13
3.3 Udførsel og bedømmelse af lydighed/færdighed 14
3.3.1 Bedømmelse af HF og H 15
3.3.2 Start og slut af en øvelse 15
3.3.3 Øvelser i lydighed og færdighed 16
3.3.4 Tilmelding og socialadfærd 16
3.3.5 Linеføring og fri ved fod 18
3.3.6 Sid under gang med indkald 19
3.3.7 Distancekontrol 20
3.3.8 Stillingsskift 22
3.3.9 Bæreøvelse 24
3.3.10 Apport 25
3.3.11 Fjerndirigering 26
3.3.12 Dæk med afledning 29
3.3.13 Tunnel med pose 31
3.3.14 Stabil balancebom 32
3.3.15 Bevægelig balancebom 33
3.3.16 Vandret stige 34
3.3.17 Gynge 37

3.3.18 Spor i dyb sne 38
3.3.19 Køre med transportmiddel 38
3.3.20 Svømning af distance 39
3.3.21 Apportering fra vand 39
3.3.22 Sejle med en båd 39
3.3.23 Stige op på og sejle med et surfbræt 39
3.3.24 Fjerndirigering 39
3.3.25 Bringe op af vandet, kaste fra båden 39
3.4 Udførelse og bedømmelse af næsearbejde 39
3.4.1 Almindelige bestemmelser 40
3.4.3 Bedømmelse af hunden 40
3.4.4 Påvisning 41
4. Udførsel og bedømmelse af spor 44
4.1 RH-F V Egnethedsprøve spor 100 point max 47
4.2 RH-F A Spor A 200 point max 48
4.3 RH-F B Spor B 200 point max 49
5 Udførelse og bedømmelse Rundering 49
5.1 RH – FL V Rundering forprøve 100 point max 50
5.2 RH – FL A Rundering A 200 point max 50
5.3 RH – FL B Rundering B 200 point max 51
6 Udførelse og bedømmelse af ruin 53
6.1 RH – T V Ruin V forprøve 100 point max 53
6.2 RH – T A Ruin A 200 point max 54
6.3 RH – T B Ruin B 200 point max 55
7 Udførelse og bedømmelse af lavine 56
8 Udførelse og bedømmelse af Mantrailing 56
9 Udførelse og bedømmelse af vandredning 56

1 Almindelige bestemmelser

1.1 Mål og udførelse

Mål
IPO-R prøverne skal kvalificere hundene til deres specielle anvendelsesområde. Den aflagte prøve er beviset på en succesfuld uddannelse til redningshund inden for de respektive områder. Uddannelsen danner basis for hundens anvendelse inden for de ansvarlige nationale redningsorganisationer.

Praktisk indsats
Hundens anvendelighed i praktisk indsats vurderes og afgøres alene af den redningsorganisation, hvor hunden er tilknyttet. For at hunden skal kunne anvendes, kan der således også stilles andre krav; fx yderligere kundskaber hos hundeføreren - radiotelegrafi kurser, fjeldkurser, aldersgrænser for hund og fører, konditionstest, udrustningsforskrifter, førstehjælpskurser, repetitionskurser og -prøver m.v.

Afholdelse af prøver
Redningshundeprøver kan arrangeres året rundt. Hvis sikkerheden for mennesker og dyr ikke kan garanteres, må gennemførsel af prøven udsættes til et senere tidspunkt. Sikkerhedsbestemmelserne skal overholdes. Ved store arrangement som store prøver, stats- og verdensmesterskaber kan der laves taktiske restriktioner på baggrund af deltagerantal og tidsplaner. Redningshunde prøver kan udskrives som rene næsearbejde prøver eller lydighedsprøver i alle discipliner og på alle niveauer. Prøver som kun er lavet i et moment bliver skrevet i resultathæftet med point og prædikat med kommentar om, at det er en del test.
F.eks.:

RH-F B:	komplet test med prædikat
RH-F B, N:	kun næsearbejde prøve
RH-F B, UO:	kun lydighed/færdigheds prøve.

I forhold til avlsgodkendelser og championater, så skal både A og B momenterne bestås ved samme prøve for at blive godkendt.

1.2 Generelle forkortelser og definitioner

Organisation

FCI Fédération Cynologique Internationale

LAO National Organisation FCI

IRO International Redningshunde Organisation

NRO National Redningshunde Organisation under IRO

Dokumenter

IPO-R International prøve regler for redningshunde

Prøver

RH-F Redningshundeprøve i spor

RH-FL Redningshundeprøve i rundering

RH-T Redningshundeprøve i ruin

RH-L Redningshundeprøve i lavine

RH-W Redningshundeprøve vandredning

RH-MT Redningshundeprøve mantrailing

Hundefører/hund

H Hund

HF Hundefører

RH Redningshund

RHT Redningshunde team (hund og fører)

HZ Lyd kommando

SZ Hånd tegn

Personer

HP Hjælper

PL Prøveleder

PR Dommer

RA Dommer anvisning

VP Figurant

FHL Sporlægger

TL Trail-lægger

Tekniske termer

F Spor

FL Rundering

FvF Fri ved fod

GW Færdighed

GS Grundstilling

ID Identifikations genstand

L Lavine

LH Resultathæfte

MT Mantrailing

T Ruin

TO Teknisk placering

UO Lydighed (Obedience)

W Vand

Prøve niveauer

A Prøve niveau A

Afdeling A Næsearbejde

Afdeling B Lydighed/færdighed

B Prøve niveau B

V Forprøve (Tidligere Egnethedsprøve)

2 Organisation

2.1 Krav til arrangøren

Prøvetilladelse
Retten til at arrangere prøve tilkommer de respektive nationale organisationer under FCI eller IRO. Prøveresultaterne skal anerkendes af samtlige forbund. En prøve må kun gennemføres, hvis mindst 4 forskellige hundeførere deltager i både næsearbejde og UO/GW.

Prøveorganisation
Den arrangerende organisation skal stå for at reglementet bliver overholdt i forhold til rådighed over personel, materiel og logistik. En organisation kan afholde en prøve alene eller i samarbejde med andre organisationer. VP og HP er PR's assistenter og skal til enhver tid rette sig efter PR's anvisninger. VP og HP som ikke overholder PR's anvisninger, som f.eks. hjælp til en markering eller lignende skal udskiftes og erstattes.

Prøveleder
Den arrangerende organisation skal råde over en kvalificeret PL fra egen eller anden organisation. PL organiserer og overvåger al arbejde og forberedelse og sikrer gennemførsel af prøven i henhold til reglementet. PL skal sørge for at områderne overholder reglementet. PL skal stå til rådighed for PR under hele prøven.

Tilmeldingsfrist
PL skal sørge for at tidsfristerne i forbindelse med prøven skal overholdes.

Administration
PL er ansvarlig for afviklingen af alle formaliteter. Det anbefales at PL arbejder efter en tjekliste.

Hjælpere

PL er ansvarlig for udvælgelse af de nødvendige og kvalificeret hjælpere.

Tidsplan
Der skal udarbejdes en tidsplan over deltagernes starttider og den skal sendes til PR mindst 3 dage før prøven. Det skal sikres af ethvert RHT i den samme disciplin og niveau skal dømmes af samme PR og at PR ikke må dømme mere end 9 timer om dagen.

Resultatliste
Der gælder de nationale bestemmelser for dokumentation og udlevering af prøveresultater.

Enheder
PR kan maksimalt dømme 36 enheder pr. dag.

A-moment – Næsearbejde:

Niveau V 1 enhed

Niveau A 2 enheder 11

Niveau B 3 enheder

B-moment - Lydighed/færdighed:

Niveau V 1 enhed

Niveau A 1 enhed

Niveau B 1 enhed

2.2 Krav til hundeføreren

Tilmelding til prøve
HF skal rettidigt anmelde sin prøvedeltagelse. Skulle hundeføreren være forhindret i at indfinde sig til tiden, skal han straks meddele dette til PL. HF skal sørge for at holde sig informeret mht. deadlines. Hver enkelt hundefører, som stiller op til en prøve, skal indfinde sig med den udrustning og påklædning, som er hensigtsmæssig for den pågældende prøve.

Til og framelding
Til- og framelding sker til PR før den første og efter den sidste øvelse, med hunden i halsbånd og line (ca. 1 meter) og med hunden i grundstilling. Markeringsdækken, seler, svømmevest mv. er kun tilladt, hvis det står beskrevet under det respektive moment. HF skal følge anvisningerne fra PR og PL. HF har pligt til at fuldføre alle dele af prøven, selv om der i en afdeling, eller et moment ikke opnås det nødvendige antal point for at bestå prøven. Prøven slutter med bekendtgørelse af prøveresultat og udlevering af resultathæfte. Hvis man forlader prøven i utide pga. sygdom, skade eller personlige årsager, så skal det meldes til PL. Udeblivelse uden gyldig grund fører til diskvalifikation og føres i resultathæftet.

Dyrevelfærd

Det land, hvor prøven afholdes i, bestemmelser i forhold dyrevelfærd, sikkerhed og miljømæssige regulativer skal overholdes. Gennem hele prøven er alle former for tvang og grov behandling af hunden ikke tillad og vil blive sanktioneret i forhold til kapitel 2.6

Ansvar
For eventuelle ulykker/skader er hundeføreren ansvarlig for sig selv og sin hund under hele prøven. Hundens ejer er ansvarlig for alle person- og tingskader, som forårsages af hunden eller ham selv. Hundeejeren skal derfor være forsikret mod alle sådanne tænkelige skader og det skal kunne forevises på forlangende. De anvisninger, som gives af PL eller PR, accepteres frivilligt af hundeføreren og udføres på egen risiko.

Tilladte hjælpemidler
Følgende hjælpemidler er tilladt til taktisk hjælp til søgearbejdet: Fløjte: Før prøvens begyndelse skal man vise dommeren fløjtesignalet. Ved benyttelse af fløjte bortfalder verbale kommandoer.

Vand og/eller svamp: Er tilladt i næsearbejdet efter aftale med PR, hvis de ydre omstændigheder og vejrforhold kræver det. Dog ikke direkte efter eller ved en markering.

MT: GPS hvis HF før prøven har vist GPS til PR

Ikke tilladte hjælpemidler

- GPS og tegneredskaber i næsearbejdet, undtaget MT

- Motivationsgenstande

- Foder

2.3 Krav til hund

Aldersgrænser
Hundens minimumsalder for de forskellige prøveniveauer:

Prøver på niveau V 15 måneder

Prøver på niveau A 18 måneder

Prøver på niveau B 20 måneder

På prøve dagen skal hundens have opnået den respektive alder.

Identitet
En hund som ikke kan identificeret ved hjælp af tatovering eller mikrochip kan ikke deltage.

Starttilladelse
Ved Redningshundesportsprøver kan alle hunde deltage - uanset størrelse og race, og uanset om hunden er stambogsregistreret eller ej. En HF kan på én og samme dag kun deltage i et prøvearrangement, men med maks. 2 hunde. En hund kan maksimalt aflægge 2 prøver ved et arrangement, men kun en prøve pr. dag. Den første prøve skal være afsluttet før begyndelsen af den næste prøve.

Starttilladelse til V prøve: Ingen, men der kan dog være nationale krav.
Starttilladelse til A prøve: Bestået V prøve i den samme disciplin.
Starttilladelse til B prøve: F, FL, T, MT - Mindst 2 prøver på niveau A i den samme disciplin med mindst samlet prædikat "God". L, W: En prøve i A med minimum "God"

Alle prøver, uanset niveau, kan gentages ubegrænset. Hvis hunden ikke består en prøve, kan hunden først starte efter 5 dage i den samme disciplin. Efter 2 beståede prøver på niveau A (undtaget L, W) med mindst god (G) i den samme disciplin, kan hunden næste dag føres på niveau B i den sammen disciplin, såfremt alderskravet er opfyldt. En hund kan ved det samme arrangement ikke blive ført af flere hundeførere. Ved mesterskaber skal hunden stille på det højeste niveau, som den tidligere har bestået.
Løbske tæver kan deltage i samtlige prøver, men de skal holdes adskilt fra øvrige deltagende hunde og føres til prøve sidst i arrangementet, hvis dette er organisatorisk muligt. Drægtige tæver kan deltage i prøver indtil dag 21 i drægtigheden. Tæven kan deltage i prøver igen 75 dage efter fødslen.
Syge hunde, og hunde, der mistænkes at være smittebærere, udelukkes fra samtlige prøver og må ikke medbringes og befinde sig inden for prøveområdet.

Resultathæfte
Resultathæftet skal være udstedt fra den nationale organisation, og er obligatorisk for hver prøve deltager. Resultathæftet skal være udstedt af en organisation under FCI-LAO eller IRO-NRO. Resultathæftet afleveres til sekretariatet inden prøven.
Prøveresultatet skal noteres i resultathæftet af sekretariatet, samt kontrolleres og underskrives af PR. En diskvalifikation noteres eller stemples med "dis" og begrundes i resultathæftet.

Vaccinationer
På forlangende fra PL skal man fremvise at vaccinationer overholde de nationale bestemmelser for vaccination af hunde.

Social adfærd
Dommeren iagttager hundens væsen før og under hele prøven. PR har pligt til at afbryde prøven såfremt hunden viser åbenbare karakterbrister eller hvis hunden viser aggressivitet at diskvalificere hunden. PR skal straks informere PL som beskrevet i punkt 2.6. Som åbenbare karakterbrister gælder: - Aggressivitet overfor fremmede personer og andre hunde - Hvis hunden forlader hundeføreren eller arbejdspladsen.

Hundens lydighed
Viser hunden lille grad af lydighed, dvs. at HF ikke har H under kontrol, så kan PR give HF 3 chancer for at kalde hunden til sig. Dommeren er berettiget til at afbryde arbejdet, hvis hunden tydeligvis er dårligt forberedt, hunden ikke udviser arbejdsvillighed, at hundeføreren tydeligvis ikke har kontrol over hunden, eller at hunden ikke fysisk er i stand til at udfører øvelsen.

Udrustning
Et markeringsdækken er tilladt undtaget i ruinsøg. Belysning og/eller klokke er tilladt. Ved belysning er der ment blink eller knæklys, hvilket gør det muligt for HF at vide hvor hunden er. Men ikke en lampe eller lygte til hundens orientering. Der kan anvendes almindelige ikke manipulerbare halsbånd (kvæl og halvkvæl er ikke tilladt).

Hunden kan bære det eller HF kan have det med sig. Medicinske halsbånd mod parasitter er tilladt, såfremt det sidder løs omkring halsen.

2.4 Infrastruktur

Almindelige regler
Ved gennemførsel af prøver skal der være arbejdsområder til rådighed som overholder alle prøve regulativer. PR og den arrangerende organisation bestemmer om man har adgang til arbejdsområderne i hovedmomentet, uden for selve prøven.

Sikkerhed
For at undgå ulykker skal arbejdsområder og forhindringer overholde det gældende lands sikkerhedsbestemmelser. PR kan ligeledes afvise arbejdsområder eller forhindringerne, hvis de er til fare for HF eller H.

Hjælpere
Hjælpere skal forholde sig neutralt og må ikke forstyrre H i arbejdet.

2.5 Dommerne (PR)

Tilladelse
Prøverne må kun dømmes af kompetente dommere som er certificeret af værtens paraplyorganisation (FCI eller IRO). Dommerregler og bestemmelser for værtens paraplyorganisation er gældende.

Generelle bestemmelser
PR's afgørelse er endegyldig, men i tilfælde af regelbrud, er der klageadgang. I tilfælde af uforudsete hændelser står det dommeren frit for at lade hundeføreren gentage en øvelse eller disciplin. HF har dog ikke ret til at gentage en øvelse. PR må ikke dømme hunde som er fra hans husstand, som han er i besiddelse af eller indehaver af. Forud for en prøves begyndelse skal PR gennemgå alle hans områder, især for hvad angår indretning af arbejdspladser/områder. I samarbejde med PL skal PR lave korrektioner af områderne, hvis det er nødvendigt. Hvis det ikke er muligt at lave korrektioner af områderne, så skal PR beslutte om han vil lave en undtagelse. PR skal være udstyret med det nødvendig sikkerhedsudstyr til hans arbejde, specielt hjelm og sikkerhedssko i ruinen.

2.6 Advarsel/afbrydelse/diskvalifikation

Bekendtgørelse
Hvis PR giver en advarsel, afbryder eller diskvalificerer, så skal det staks meddeles til HF mundtligt.

2.6.1 Advarsel

Grunde
- Ikke efterkommer PR's anvisning
- Hvis HF ulovligt hjælper eller berører hunden under næsearbejde, lydighed/færdighed, undtaget ros
- Usportslig optræden

- Hvis man giver afkald på en øvelse eller øvelsesdel.

Procedure
Ved første advarsel bliver der trukket 5 point, og efter anden advarsel, så bliver disciplinen afbrud.

2.6.2 Afbrud af øvelse

Grunde
- Hvis hunden forlader prøveområdet og ikke returnere til HF efter 3 kommando.
- Hvis hunden ikke viser lydighed efter 3 kommando.
- Ved manglende forberedelse
- Manglende vilje til at arbejde.
- Adfærdsmangler
- Tydelige fysiske begrænsninger for H eller HF.
- Efter anden advarsel
- Hvis man giver foder eller motivationslegetøj i løbet af arbejdet.
- Efter anden fejlmarkering

Procedure
Ved afbrud af en disciplin, så gælder den som ikke bestået. De point som man har fået tildelt indtil da, dem får man minus 61 point i A-momentet og minus 31 point i B-momentet. Deltageren starter, så vidt det er muligt i næste moment af prøven.

2.6.3 Diskvalifikation

Grunde
- Usportslig optræden fra HF's side under og efter prøver.
- Hvis man bruger tvangsmidler på eller omkring prøveområdet.
- Hvis hunden er aggressiv overfor personer eller dyr
- Hvis hunden skader en VP
- Ubegrundet udeblivelse fra prøven

Procedure
Ved diskvalifikation afbrydes prøven med det sammen og man får ingen point for prøven. Ved diskvalifikation bliver begrundelsen skrevet i resultathæftet og på resultatlisten.
Der følger en skriftlig begrundelse fra PR til IRO eller den nationale LAO under FCI. IRO eller LAO afgør om der skal ske yderligere sanktioner. Et forebyggende forbud fra IRO, NRO eller LAO er tilladt, indtil undersøgelsesproceduren er afsluttet.

2.7 Sanktioner og klager mod regelbrud

Klager
Man kan kun lave indvendinger om regelbrud og ikke mod følger af dommerens beslutning. HF som ønsker at anfægte regelbrud, har muligheden, hvis han samme dag, seneste ½ time efter sidste prøve indgiver en skriftlig begrundelse til PL. Der skal derudover betales 300 euro i depositum. Hvis klagen bliver afvist, forbliver depositum hos arrangøren.

Indsigelsesinstans
Indsigelsesinstansen er sammensat som følger:
- PL og den berørte PR
Hvis der ikke kan opnås enighed, skal sagen anmeldes til arrangørens paraplyorganisation, som herefter skal træffe en endelig afgørelse.
Ved overregionale arrangementer skal indsigelsesmyndigheden angives i arrangementets specifikationer.

Behandling af indsigelser
Indsigelsesinstansen skal behandle indsigelsen umiddelbart efter de er blevet gjort bekendt med indsigelsen. Man kan inddrage vidner. Beslutningen fra indsigelsesinstansen er bindende.

3. Prøveudførsel og bedømmelse

3.1 Generelle bestemmelser

Bedømmelsesgrundlag
Bedømmelsen af den viste øvelse må kun bedømmes efter dette prøveprogram og bliver bedømt med point og prædikater. Prædikaterne og de tilhørende point skal afspejle øvelsens udførsel. Ved pointlighed afgøres det med højeste point i næsearbejde. I den samlede bedømmelse må der kun benyttes hele point. Man kan dog give halve point i de enkelte øvelser, og så skal der rundes op eller ned efter det samlede helhedsindtryk. En prøve er bestået hvis H i hver afdeling har opnået mindst 70% af det samlede antal point. Man kan nationalt bestemme hvordan man dokumenter resultaterne. Man skal være opmærksom på, at en fejl som er gennemgående gennem prøven, som f.eks. skæv plads, ikke bliver trukket lige meget hver gang, men der bliver taget højde for det i helhedsindtrykket.

3.2 Point tabel

Tabellen er afrundet til 0,5 point
Kvalifikation i alt

Excellent (v)		Very Good (sg)		Good (g)		Satisfactory (b)		Insufficient (m)	
max	min	max	min	max	min	max	min	max	min
100%	96%	95%	90%	89%	80%	79%	70%	69%	0%
5,0	5,0	4,5	4,5	4,0	4,0	3,5	3,5	3,0	0
10,0	10,0	9,5	9,0	8,5	8,0	7,5	7,0	6,5	0
15,0	14,5	14,0	13,5	13,0	12,0	11,5	10,5	10,0	0
20,0	19,5	19,0	18,0	17,5	16,0	15,5	14,0	13,5	0
30,0	29,0	28,5	27,0	26,5	24,0	23,5	21,0	20,5	0
40,0	38,5	38,0	36,0	25,5	32,0	31,5	28,0	27,5	0
50,0	48,0	47,5	45,0	44,5	40,0	39,5	35,0	34,5	0
60,0	57,5	57,0	54,0	53,5	48,0	47,5	42,0	41,5	0
70,0	67,0	66,5	63,0	62,5	56,0	55,5	49,0	48,5	0
80,0	76,5	76,0	72,0	71,5	64,0	63,5	56,0	55,5	0
100,0	96,0	95,5	90,0	89,5	80,0	79,5	70,0	69,5	0
200,0	191,0	190,5	180,0	179,5	160,0	159,5	140,0	139,5	0
300,0	286,0	285,5	270,0	269,5	240,0	239,5	210,0	209,5	0

V = Fortrinligt SG = Særdeles God G = God B = Tilstrækkelig M = Mangelfuldt

3.3 Udførsel og bedømmelse af lydighed/færdighed

Generel
PR kan afvise arbejdsområder eller udstyr, hvis de ikke er i overensstemmelse med PO.
Et område af passende størrelse skal være tilgængeligt for at udføre UO og GW.
Lavine - et fladt, helt eller delvist rullet eller ryddet sneområde af rimelig størrelse.

Markeringer
De punkter, der skal udpeges, skal udføres efter beskrivelsen i de respektive øvelser eller skitserne. Arrangementet af udstyret og øvelserne vil blive bestemt af PR efter inspektion af de lokale forhold. Det gælder især for dæk med forstyrrelser, for persongruppen og for afstandsøvelser. Positioner til øvelsernes start skal fastlægges i koordinering med PR. Hvis skridt er angivet, skal skridtlængden beregnes til ca. 0,7 m.

Lodtrækning og rækkefølge af øvelserne
V ingen lodtrækning
A, B Der trækkes lod om startrækkefølgen af øvelserne inden stævnets start, og er ens for alle deltagere. Øvelsen "tilmelding og social adfærd" samt line føring/fri ved fod er fastsat som den første og anden øvelse, dæk med distraktion er sidste øvelse. Alle forhindringsøvelser skal integreres i ét lod som en blok. PR'en bestemmer rækkefølgen af forhindringsøvelserne i blokken. Der trækkes derfor om:
- Afstandskontrol
- Apport
- Bæreøvelse
- Fjerndirigering
- Blok forhindringer (stige, tøndebro eller gynge, tunnel)

Der vil ikke være lodtrækning til UO/GW W.

3.3.1 Bedømmelse af HF og H

Generel for HF
- HFs optræden - Team arbejde - Der tages højde for sportsmanship i bedømmelsen. Hvis man står med spredte ben, så er det en generel fejl og man mister point i den pågældende øvelse.

Generel for H
Arbejdsglæde, manøvredygtighed, håndterbarhed, mobilitet, kondition, udholdenhed og det samlede billede.

Håndtegn og kommandoer
HF kan selv vælge håndtegn eller hørbare kommandoer til udførelse af en øvelse, men kommandoen skal dog være kort. Hundens navn gælder som hørbar kommando. Hvis man skal bruge en ekstra kommando for at få hunden til at udføre en øvelse eller en deløvelse, så trækkes der 2 point i øvelsen eller deløvelsen. Hvis H nægter at gå på en forhindring eller i et område, så får man 0 point og man får ikke lov til at gentage øvelsen. Hvis H har behov for en 3. kommando for at udføre en øvelse, så bliver hele øvelsen bedømt som mangelfuld. Hvis H ikke udfører øvelsen efter 3. kommando, så bliver øvelsen afbrudt og man får 0 point. Der skal være 3 sekunders pause mellem kommandoer. Det er tilladt HF at bruge enten håndtegn eller hørbare kommandoer, men hvis man bruger begge dele, så skal de gives samtidig for at det gælder for en kommando. Hundens navn gælder som en hørbar kommando. Ikke anvendte hørbare og visuelle håndtegn påvirker ikke bedømmelsen negativt.

Hjælp
Yderligere håndtegn, hørbare kommandoer, kropskommandoer og anden skjult hjælp reducerer point.

Udførsel
Hunden bliver fremvist i naturlig gangart og H skal følge HF i knæhøjde. H skal følge opmærksom, frejdig, tæt og parallelt. Ved op standsning skal hunden selvstændigt sætte sig tæt og parallelt.
Positioner
Efter afgivelse af håndtegn eller hørbar kommando skal H indtage position hurtigt, uden tøven, lige og opmærksomt.

Omkringvendinger og afsluttende grundstilling
Omkringvendingerne skal udføres til venstre (180 gr. på stedet omkring). Der er 2 varianter at vælge i mellem.
- H går med en højre vending bagom HF
- H viser en venstre vending 180gr. på stedet omkring.

Afsluttende grundstilling kan vises ved at hunden går tæt foran eller bag HF.

Gentagende fejl
En fejl som er gennemgående gennem prøven, som f.eks. skæv plads, bliver ikke trukket lige meget hver gang, men der bliver taget højde for det i helhedsindtrykket.

3.3.2 Start og slut af en øvelse

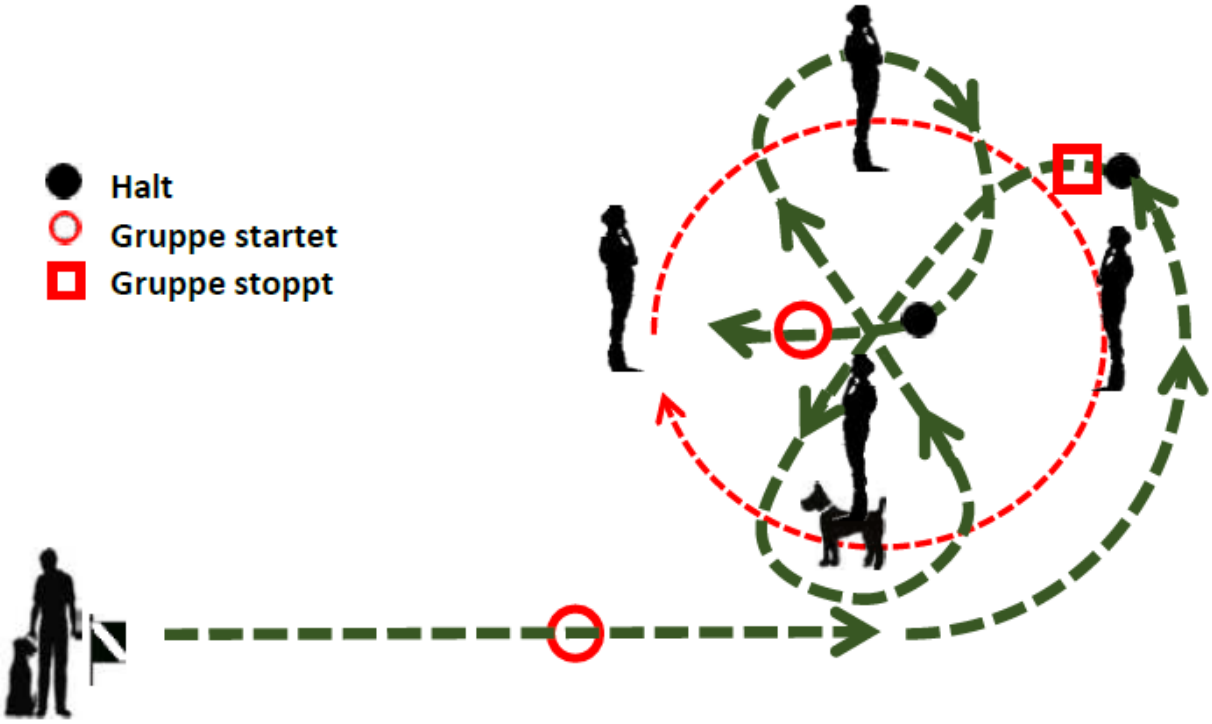
Udførsel
I lydighed og færdighed begynder og slutter alle øvelser med grundstilling på PR's anvisning. I grundstilling sidder hunden tæt og parallelt med hundeføreren således, at hundens højre skulder er ud for hundeførerens venstre knæ, elles fratrækkes point. Der fratrækkes point i øvelsen, hvis HF ændrer placering i løbet af en øvelse uden PR's tilladelse medmindre der står andet i programmet. H skal udføre øvelserne frejdig og hurtigt. Ved start af en øvelse skal hunden selvstændig og uden kommando indtage grundstilling og dette gælder også ved enhver opstandsning. I færdigheden begynder hver øvelse med hunden grundstilling ca. 2 skridt foran forhindringen og slutter med grundstilling efter forhindringen, medmindre andet er beskrevet i programmet. Det er tilladt at rose hunden kort efter hver øvelse. Når hunden fra positionen "siddende tæt foran" kommanderes til grundstilling, kan hunden enten gå direkte på plads eller gå tæt bag om hundeføreren.

3.3.3 Øvelser i lydighed og færdighed

F / FL / T / MT	V 1. Tilmelding 2. Lineføring 3. Sid med indkald 4. Stillingsskifte 5. Dæk m. afledning 6. Bæreøvelse 7. Fjerndirigering 8. Tunnel m. pose 9. Stabil balancebom	 10 P 15 P 10 P 15 P 10 P 10 P 10 P 10 P 10 P	A 1. Tilmelding 2. Fri ved fod 3. Distancekontrol 4. Apport 5. Bæreøvelse 6. Fjerndirigering 7. Bevægelig balancebom 8. Vandret stige 9. Tunnel m. pose 10. Dæk med afledning	 5 P 10 P 15 P 10 P 10 P 15 P 10 P 10 P 5 P 10 P	B 1. Tilmelding 2. Fri ved fod 3. Distancekontrol 4. Apport 5. Bæreøvelse 6. Fjerndirigering 7. Gynge 8. Vandret stige 9. Tunnel m. pose 10. Dæk med afledning	 5 P 10 P 15 P 10 P 10 P 15 P 10 P 10 P 5 P 10 P
		100 P		100 P		100 P
L	V 1. Tilmelding 2. Lineføring 3. Sid med indkald 4. Stillingsskifte 5. Dæk m. afledning 6. Bæreøvelse 7. Fjerndirigering 8. Spor i dyb sne 9. Køre m. transportmiddel	 10 P 15 P 10 P 15 P 10 P 10 P 10 P 10 P 10 P	A 1. Tilmelding 2. Fri ved fod 3. Distancekontrol 4. Apport 5. Bæreøvelse 6. Fjerndirigering 8. Vandret stige 9. Spor i dyb sne 10. Køre m. transportmiddel	 5 P 10 P 15 P 10 P 10 P 20 P 10 P 10 P 10 P 10 P	B 1. Tilmelding 2. Fri ved fod 3. Distancekontrol 4. Apport 5. Bæreøvelse 6. Dæk med afledning 7. Fjerndirigering 8. Spor i dyb sne 9. Køre med transportmiddel	 5 p 10 p 15 p 10 p 10 p 10 p 20 p 10 p 10 p
		100 P		100 P		100 P
W	V 1. Distancesvømning 2. Tilmelding 3. Lineføring 4. Stillingsskifte 5. Dæk m. afledning 6. opgang og sejle med Surfbræt 7. Bæreøvelse 8. Sejle m. båd	 20 p 10 p 10 p 15 p 10 p 15 p 10 p 10 p	A 1. Distancesvømning 2. Tilmelding 3. Fri ved fod 4. Distancekontrol 5. Bæreøvelse 6. Dæk m. afledning 7. Apport fra vandet 8. opgang og sejle med Surfbræt 9. Fjerndirigering 10. Sejle m. båd	 20 p 5 p 5 p 10 p 10 p 10 p 10 p 10 p 10 p 10 p	B 1. Distancesvømning 2. Tilmelding 3. Fri ved fod 4. Distancekontrol 5. Bæreøvelse 6. Dæk m. afledning 7. opgang og sejle med Surfbræt 8. Fjerndirigering 9. Apport fra vandet, kastet fra båden 10. Sejle m. båd	 20 p 5 p 5 p 10 p 10 p 10 p 10 p 10 p 10 p 10 p
		100 P		100 P		100 P

3.3.4 Tilmelding og socialadfærd

Prøver
Alle prøver UO/GW

Tilladte HZ/SZ
1 HZ eller SZ for plads for hver opstart
1 HZ eller SZ for plads for Chip-kontrol

Alle prøveniveauer
Begge hunde bliver i snor

Øvelsesfaciliteter
Til gruppen markeres to cirkel med en radius på 2 og 3 meter. Gruppen bliver i inderkredsen, mens HF bevæger sig langs yderkredsen, således at der er 1 meter mellem HF og gruppen.
Gruppen består af 3 personer og en af de til prøven startende hunde.
Gruppen bevæger sig i urets retning. Gruppen starter og stopper efter anvisning fra PR eller PL

Udførelse
Efter PR eller PL's anvisning går begge RHT til tilmelding. Der skal hundene, som føres i line selvstændigt indtage GS. Derefter sker tilmeldingen og kontrol af mikrochip. Bagefter bliver den sociale adfærd testet i gruppen. En af de to hunde tager rollen som gruppehund, mens den anden går som vist i figuren. Derefter byttes der om på RHT
Før HF går ind i gruppen, stopper gruppen på PR's anvisning.
Fra GS går RHT med normale skridt imod urets retning på ydersiden af persongruppen som bevæger sig i en kreds, så hunden i gruppen møder den medgående hund.
RHT stopper selvstændigt. Gruppen bevæger sig videre, så mindst en person og hunden passerer RHT. På PR's anvisning stopper gruppen.
Derefter går RHT i 8-tal rundt om en person og det andet RHT som befinder sig i gruppen. Derpå laves en opstandsning i midten. På PR's anvisning starter gruppen med at gå, og RHT forlader gruppen.
Derefter bytter de to RHT plads og det andet RHT udfører øvelsen på samme måde.

Når begge hunde har gået i gruppen, går det ene RHT til dækøvelse, mens det andet RHT går til startpunktet for lineføring / fri ved fod.

Bedømmelse
I persongruppen skal hundens vise sig at være socialt omgængelig. Manglende koncentration, såvel som ekstra kommandoer eller kropstegn trækker ned i bedømmelsen. Udviser hunden aggressiv adfærd og angriber en af gruppehundene, diskvalificeres RHT.

3.3.5 Lineføring og fri ved fod

Prøver

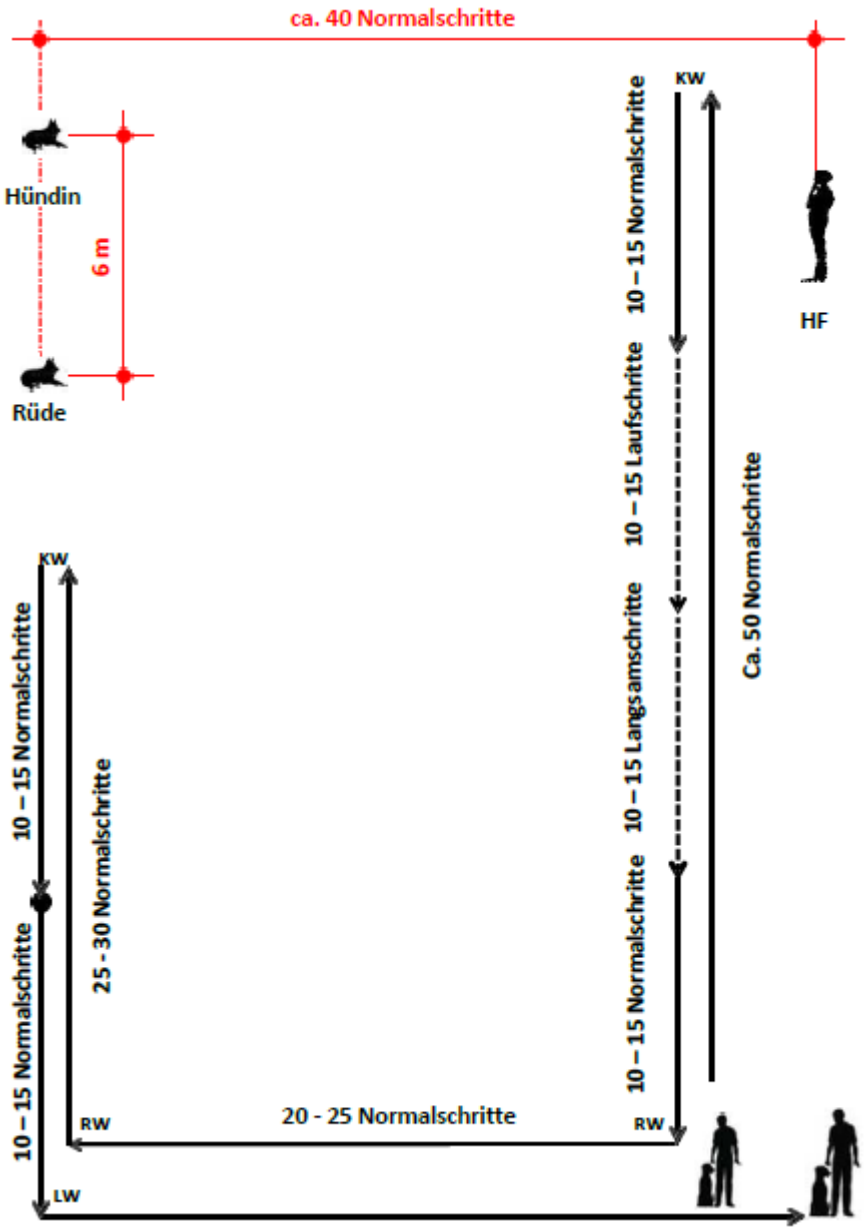
Lineføring	RH – F, FL, T, L, MT, W niveau ”V”
Fri ved fod	RH – F, FL, T, L, MT, W niveau ”A” og ”B”

Tilladte HZ / SZ
1 HZ eller SZ for at gå på ”plads”, som må gentages ved hver ny opstart og ved hvert temposkift.

Lineføring
Hunden føres i line

Fri ved Fod
Hunden føres uden line

Udførelse
Dommeren giver tegn til at starte øvelsen. Alt andet, vendinger, stop, temposkift, osv. udføres uden dommerens eller prøvelederens anvisninger. Ved øvelsens start går hundeføreren med hunden 50 skridt lige ud uden stop. 10-15 skridt efter omkringvendingen vises løb og langsom gang. Mindst 10 skridt ved hver gangart. Overgangen fra løb til langsom gang skal være direkte og uden mellemtrin. De individuelle skridt typer skal være tydelig på både hundefører og hund. Bagefter går RHT en del skridt i almindelig gang og viser uden ændring i gangarten den første vending. Efter 20-25 skridt vises den anden vending. Efter 25-30 skridt vises en omkringvending. Efter 10-15 skridt vises en opstandsning (GS). Efter yderligere 10-15 skridt følger en vending og RHT går 20-25 skridt, hvorefter de laver en opstandsning (GS) ved midterlinjen.

RW = højre vending
LW = venstre vending
KW = omkringvending

Positionerne til afdækning af hanner og tæver og startposition for HF er eksempler og skal tilpasses forholdene på lydighedsbanen.

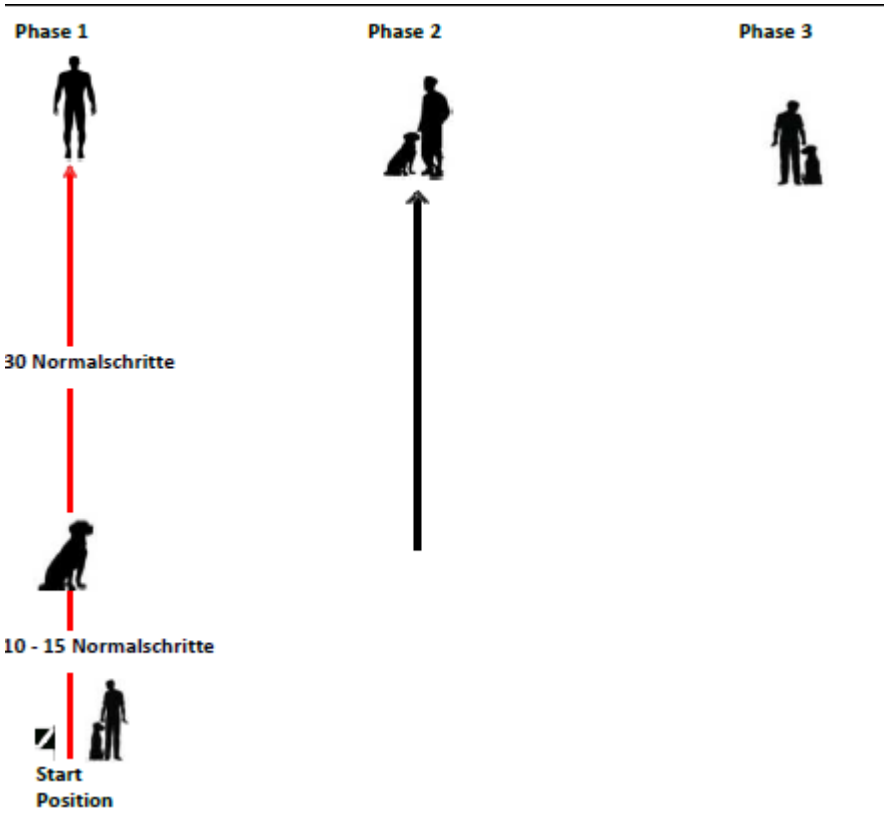
Bedømmelse
Der fratrækkes point hvis hunden går foran, bagved, for langt fra, eller går langsom/tøvende på plads, hvis den er trykket, og hvis hundeføreren benytter yderligere kommandoer og kropshjælp.

3.3.6 Sid under gang med indkald

Prøver

RH - F, FL, T, L, MT, niveau „V"

Øvelsesfaciliteter
Startpunktet bliver bestemt af PR

Tilladte HZ / SZ
1 HZ eller SZ for at gå "plads"
1 HZ eller SZ for "sid"
1 HZ eller SZ for "her"
1 HZ eller SZ for gå i GS

Udførelse
Fra GS går HF med sin H fri ved fod ligeud. Efter 10-15 skridt skal H på HZ og / eller SZ sætte sig i gå-retningen, uden at HF ændrer sin gangart eller ser sig tilbage. Efter yderligere 30 skridt lige ud, bliver HF stående og vender sig om mod sin roligt siddende H. På PR's anvisning kalder HF på sin H med HZ eller SZ for "her". Hunden skal hurtigt og med glæde løbe hen til HF og sætte sig tæt foran denne. Efter 3 sekunder kommanderes H i GS.

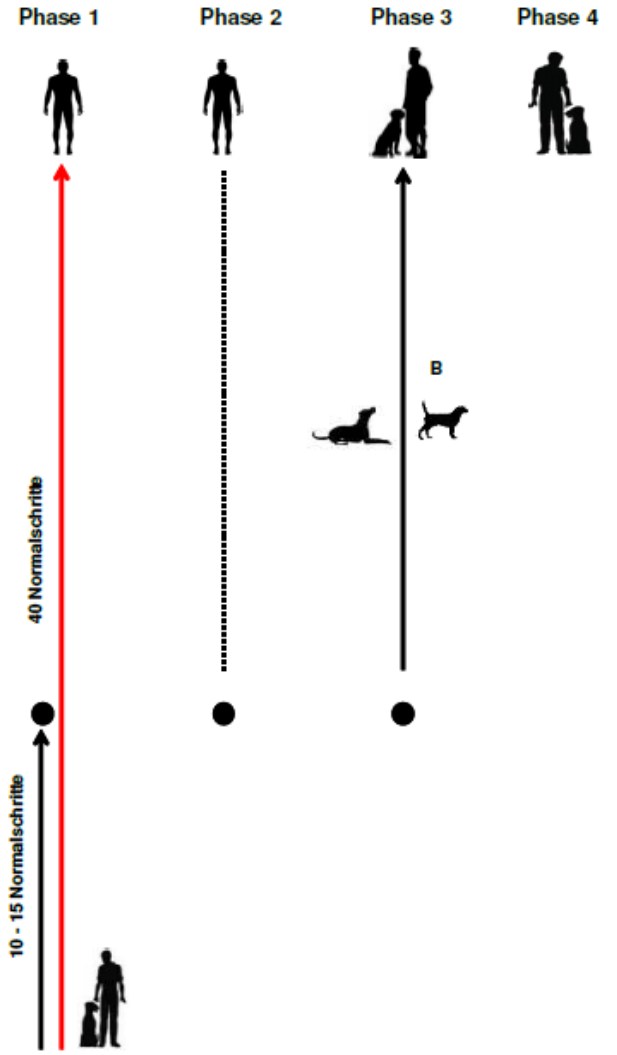
Bedømmelse
Ligger eller står H efter HZ og/eller SZ for "Sid", bliver der trukket 5 point.
Fejl i afviklingen af øvelsen, langsom "sid", urolig "sid", langsomt indløb til "her", fejl i sid foran HF og gå i GS giver pointfradrag.

3.3.7 Distancekontrol

Prøver

RH – F, FL, T, L, MT, W niveau „A" og „B"

Øvelsesfaciliteter
I A er rækkefølgen fastlagt til: "Sid" – Indløb – Dæk – indløb til "Her"
I B er rækkefølgen "Sid" – Indløb – "Dæk" - Stå – indløb til "Her"

Tilladte HZ / SZ
Niveau "A"
1 HZ for at gå "plads"
1 HZ eller SZ for "sid"
1 HZ eller SZ for "her"
1 HZ og/eller SZ for dæk

Niveau "B"
1 HZ og/eller SZ for stå
1 HZ eller SZ for "her"
1 HZ eller SZ for at gå i GS

Udførelse
Fra GS går HF med sin H fri ved fod ligeud. Efter 10-15 skridt skal H på 1 HZ eller SZ for sid straks sætte sig, uden at HF ændrer gangart eller ser sig tilbage. Efter

yderligere ca. 40 skridt ligeud, bliver HF stående og vender sig om. På PR 's anvisning kalder HF på sin H med 1 HZ eller SZ. H skal glad og i hurtig gangart løbe i retning mod HF. Når H når halvvejs mellem H og HF afgiver HF 1 HZ og/eller SZ for dæk. H skal derefter straks lægge sig.

Niveau "A"
På tegn fra PR kommanderer HF med 1 HZ eller SZ hunden til at komme.

Niveau "B"
På tegn fra PR skal H på 1 HZ og/eller SZ indtage stå position. På yderligere tegn fra PR kommanderer HF med 1 HZ eller SZ hunden til at komme.

Niveau "A" og "B"
Hunden skal løbe hurtigt og villigt ind til hundeføreren og sætte sig tæt foran. Efter 3 sekunder skal H afslutte i GS.

Bedømmelse
Bliver distancen på første indløb, overskredet med mere end 10 skridt før 2. position indtages, bliver deløvelsen maksimalt bedømt til "tilstrækkelig"

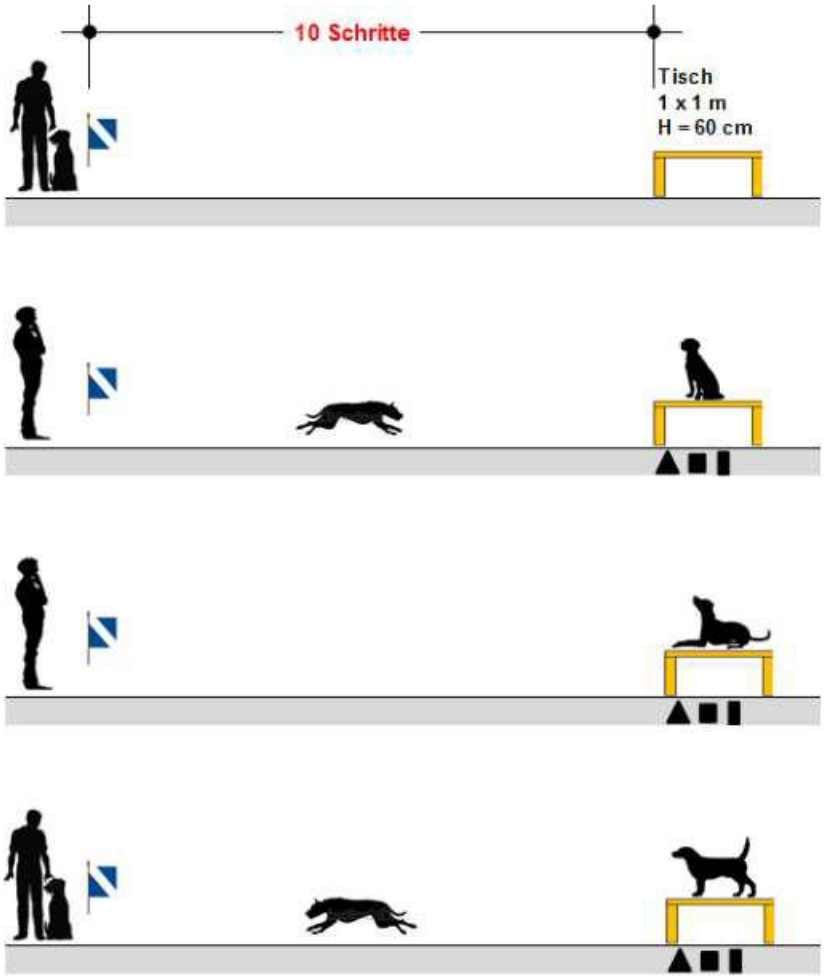
Niveau "A" – delbedømmelse	**F, FL, T, MT**	**W**
Del 1 Start GS, udførelse, indtagelse og holde "sid" positionen	6P.	4P.
Del 2 Indløb, indtagelse og holde "dæk" positionen	5P.	3P.
Del 3 Indløb, sid foran og slut GS	4P.	3P.

Niveau "B" – delbedømmelse		
Del 1 Start GS, udførelse, indtagelse og holde "sid" positionen	6P.	4P.
Del 2 Indløb, indtagelse og holde "dæk" positionen	5P.	3P.
Del 3 Indtagelse og holde "stå" positionen, indløb, sid foran og slut GS		4P.
	3P.	

3.3.8 Stillingsskift

Prøver
RH – F, FL, T, L, MT; niveau "V"

Øvelsesfaciliteter
RH – F, FL, T, MT; niveau "V"
Stillingsskifte skal vises på et bord – Størrelse: 100x100 cm, Højde: 60 cm

= Sid
= Dæk
= Stå

Tilladte HZ/SZ
1 HZ og/eller SZ for at springe op og blive
1 HZ og/eller SZ per stilling
1 HZ og/eller SZ til indkald
1 HZ og/eller SZ for at gå i GS

Udførelse
På 10 skridts afstand fra bordet indtager RHT GS. Derfra sender HF hunden hen til bordet med HZ/SZ. Hunden skal springe op på bordet uden tøven og blive stående. På bordet vises følgende positioner: Sit, Dæk, Stå. HF bestemmer i hvilken rækkefølge positionerne vises. Øvelsen slutter med at HF kalder på sin hund på PR's anvisning. Hunden skal sidde foran og indtage grundstillingen med 1 HZ.

RH – F, FL, T, MT, W niveau "V"
Stillingsskifte skal vises på et bord

RH – L "V"
Stillingsskifte vises på en sneblok, naturlig forhøjning eller bord (100x100x60 cm)

RH – W "V"
Stillingsskifte kan også vises på et surfbræt eller paddel-board

Bedømmelse
Udfører H ikke en position, eller indtager en forkert position, eller H bliver ikke stående efter opspringet trækkes der følgende point:

RH – F, FL, T, L, MT	-4 point
RH – W	-3 point

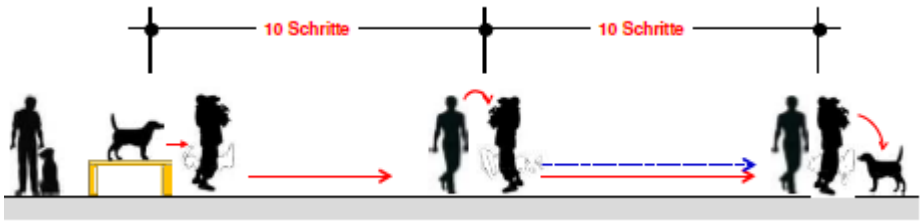
Springer H ned før slutningen af øvelsen, bedømmes øvelsen med "mangelfuldt" Tøvende opspring, langsomt indløb, fejl i "sid foran" og øvelsesafslutning, ligesom ekstra HZ og kropskommandoer giver fradrag i point.

3.3.9 Bæreøvelse

Prøver
RH – F, FL, T, L, MT, W

Øvelsesfaciliteter
- 1 bord eller forhøjet sted
- 1 markering til aflevering
- 1 markering til slutpunkt

"V" niveau

Tilladte HZ/SZ
1 HZ og/eller SZ for at springe op på bordet fra GS
1 HZ eller SZ for indløb
1 HZ eller SZ for at gå i GS

Udførelse
En hjælper skal være til rådighed
Fra GS springer H på HZ og / eller SZ op på et bord. Fra bordet løfter HF sin H op, og bære den 10 skridt ligeud, og afleverer H til en HP. Når H bæres, skal den kunne bevæge sin hale frit.
HF bør være i stand til at bære sin H. Er HF ikke i stand til at bære H, så løfter en HP H fra bordet og bære den og afleverer H. HF går på højde med HP til afleveringen, og udfører derfra resten af øvelsen.

Niveau "V"
Derefter bærer HP H ved siden af HF 10 skridt ligeud. H's hoved skal peje ud mod HF. HF må tale til sin H. Når HP har sat H ned, slutter øvelsen med at HF tager H i GS.

Niveau "A" og "B"
Efter afleveringen bærer HP H 10 skridt ligeud og sætter H ned, mens HF bliver stående på stedet.
H skal blive på stedet, indtil HF på PR's anvisning kalder H til sig.
H skal løbe hurtigt og frejdigt indtil HF og sætte sig tæt og lige foran HF. Efter en pause på ca. 3 sekunder, afsluttes øvelsen med at HF tager H i GS.

Bedømmelse
Er H ikke samarbejdsvillig, eller urolig når den bæres, eller hvis den knurrer let eller trækker sig når den skal løftes eller sættes ned, fratrækkes der point.
Springer H ned mens den bæres, bedømmes øvelsen til "Mangelfuldt"
Vorlader H HP, når den sættes ned, og før anvisning fra PR, kan øvelsen maximalt bedømmes med "Tilstrækkelig"

3.3.10 Apport

Prøver
RH – F, FL, T, L MT; "A" og "B" niveau

Øvelsesfaciliteter
Startposition bestemmes af PR

Tilladte HZ / SZ
1 HZ eller SZ for apport
1 HZ eller SZ for aflevering ag genstanden
1 HZ eller SZ for afsluttende GS

Apportgenstande
Der skal stilles 5 brugsgenstande til rådighed, so maximalt er på størrelse med en sko. Genstanden kan være af følgende materialer: træ, læder, letmetal, tekstil, kunststof og / eller en kombination.
Bidepølser, legetøj og lignede betragtes ikke som brugsgenstand. Præparerede genstande (omviklede handsker eller andre sammenfoldede genstande) er ikke tilladt.

Anbefaling for dimensionstolerancer: længde 10 - 25 cm, bredde 5 - 10 cm, tykkelse 3 - 6 cm. For runde genstande skal diameteren være omkring 3 - 6 cm.

Følgende vurderes at være uegnede genstande:
- Glas, porcelæn, og andre skrøbelige genstande
- Beholdere, der er under tryk (spraydåser eller lignende)
- Beholdere med væsker
- Tuber, med pasta eller lignende.
- Plastbeholdere af enhver art
- Genstande, der er for tunge eller for lette (mindre end 200 g; mere end 500 g)

Der bør fortrinsvis bruges genstande, der ikke bliver deformeret eller ødelagt, selv efter gentagen brug. Eksempler på dette ville være:

- Penalhus af blødt plast / læder / hør, fyldt hvis muligt
- Håndbørste, træversion
- Tøj eller skobørste
- Havesko i plast / træsko også muligt
- Vaskebørste af træ eller plast
- Lille værktøjstaske læder, plast, hør
- Lommelygte plast, gummi og/eller metal
- Lille kagerulle

Genstande der afviger herfra, er tilladt i koordinering med PR.

Niveau "A"
HF vælger selv mellem de genstande, som er stillet til rådighed af arrangøren.

Niveau "B"
PR bestemmer genstanden i starten af prøven. Genstanden er den samme for alle RHT.

Udførelse
HF henter genstanden, med hunden Fvf, fra depotstedet nær startpositionen, og bringer den tilbage dertil efter endt øvelse. Fra GS kaster HF apporten ca. 10 skridt væk. Kommando til apport må først gives, når genstanden ligger stille.
H, der sidder fri ved siden af sin fører, skal løbe mod genstanden i hurtig gang på førerens 1 HZ eller SZ, samle genstanden op med det samme og bringe den direkte til sin fører i en lige så hurtig gangart.
H skal sidde tæt foran sin fører og holde genstanden i sit greb, indtil føreren tager den fra H efter en kort pause med 1 HZ.
På 1 HZ skal D flytte til GS.
Føreren må ikke forlade sin position under hele øvelsen.

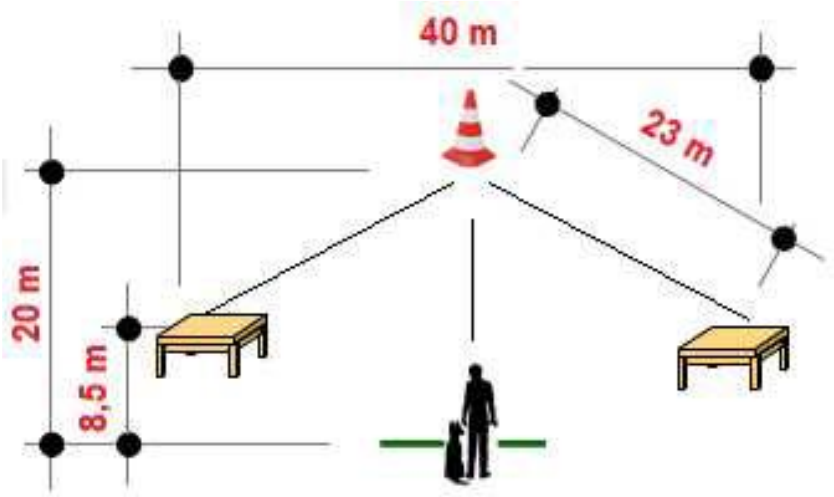
Bedømmelse:
Disse fejl giver pointfradrag:
- Langsomt eller ikke direkte (lige) udløb
- Fejl ved optag
- Langsom eller ikke direkte (lige) tilbageløb
- Hunden taber genstanden
- Hunden tygger på eller leger med genstanden.

Der giver point fradrag, såfremt genstanden kastes for kort eller for langt eller hvis HF hjælper hunden. Flytter HF sig fra startstedet eller hvis hunden ikke henter genstanden, bedømmes øvelsen med 0 point.

3.3.11 Fjerndirigering

Prøver
RH – F, FL, T, L, MT

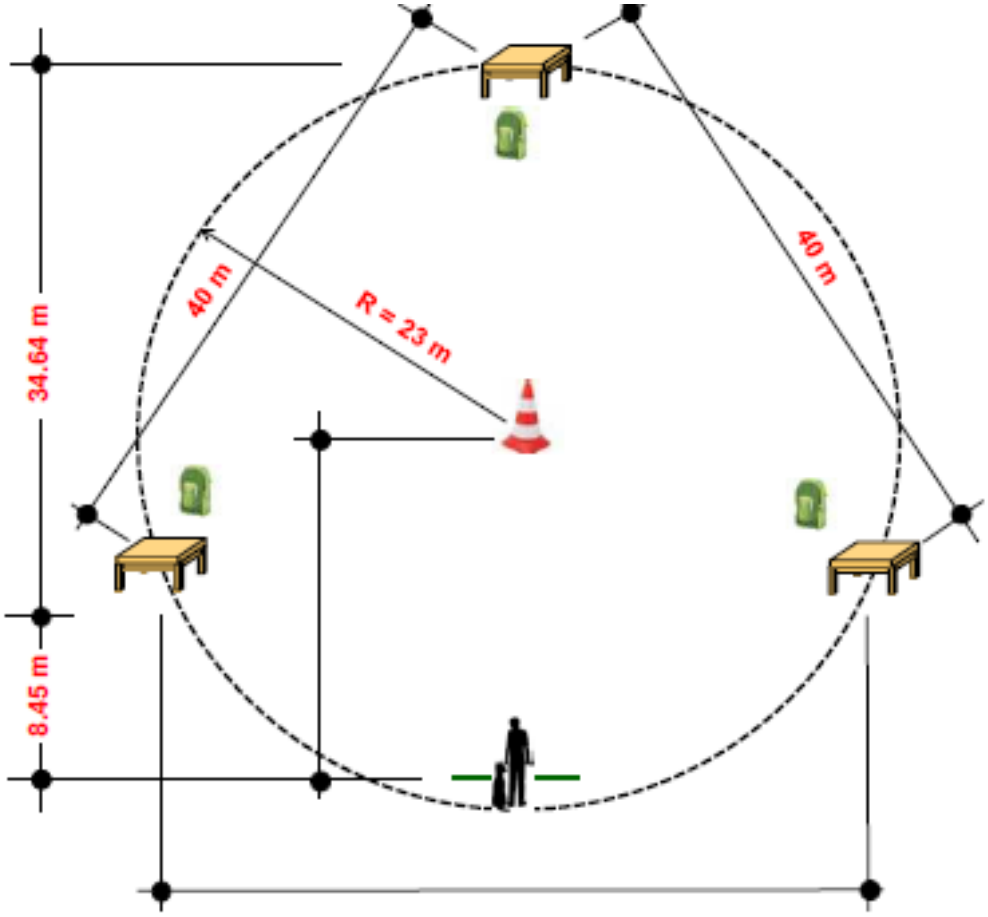
Øvelsesfaciliteter "V" niveau

- F, FL, T, MT: Borde; L rygsække / kegler
- 1 markering til startposition
- 2 borde / rygsække / kegler i en afstand af 40 m fra hinanden.

Tilladte HZ / SZ
Niveau "V"
1 HZ og eller SZ for at løbe til et punkt
1 HZ og / eller SZ for at blive
1 HZ og / eller SZ for indløb til HF
1 HZ eller SZ for GS

Niveau "A" og "B"
1 HZ og / eller SZ til at løbe til midtpunktet
1 HZ og / eller SZ for at blive
1 HZ og / eller SZ til at løbe til hvert bord eller rygsæk / kegle (L)
1 HZ for at springe op og blive på hvert af bordene, og at blive ved rygsækkene / keglerne (L)
1 HZ og / eller SZ for indløb til HF
1 HZ eller SZ for GS

- F, FL, T, MT: borde; L rygsække / kegler
- Bordene skal have en højde på 60 cm, og fladen til at stå på, skal være 100 x100 cm. Det er tilladt at bruge skridsikkert materiale på bordet.
- Bordene / rygsækkene / keglerne må ikke være viklet ind i nogen form for marering.
- 1 markering til startpunkt

Rækkefølge
”V” og ”A” niveau: HF giver besked om rækkefølgen til PR før øvelsens start.
”B” niveau – der bliver trukket lod om rækkefølgen for hver HF

Udførelse
RH F, FL, T, L, MT; niveau ”V”

HF går med sin H fri ved fod til startpunktet for øvelsen og indtager GS. Efter tegn fra PR, sender HF sin H med HZ og / eller SZ til en tydelig markeret punkt 20 m væk. Når H har nået punktet, afgives 1 HZ eller SZ for at blive. H skal blive på stedet i mindst 3 sek.
Efter den foregivne ventetid, sender HF sin H med HZ og / eller SZ til det første bord (L: rygsæk eller kegle). På 1 HZ for at springe op og blive, skal H springe op på bordet og blive der. (L: løbe hen til og blive)

Derefter sender HF sin H med HZ og / eller SZ til næste bord (L: rygsæk eller kegle) H også skal hoppe op på og blive, med 1 HZ. (L: løbe hen til og blive) Fra nr. 2 bord kaldes H tilbage til HF med 1 HZ eller SZ. H skal sidde tæt foran HF. Med 1 HZ eller SZ skal H gå i GS

RH F, FL, T, L, MT; niveau "A" og "B"

HF går med sin H fri ved fod til startpunktet for øvelsen og indtager GS. Efter tegn fra PR, sender HF sin H med HZ og / eller SZ til en tydelig markeret punkt 20 m væk. Når H har nået punktet, afgives 1 HZ eller SZ for at blive. H skal blive på stedet i mindst 3 sek.
Efter den foregivne ventetid, sender HF sin H med HZ og / eller SZ til det første bord (L: rygsæk eller kegle). På 1 HZ for at springe op og blive, skal H springe op på bordet og blive der. (L: løbe hen til og blive)
Derefter sender HF sin H med HZ og / eller SZ til næste bord (L: rygsæk eller kegle) H også skal hoppe op på og blive, med 1 HZ. (L: løbe hen til og blive) Dette gælder også for det 3. bord. (L: rygsæk eller kegle) Fra nr. 3 bord kaldes H tilbage til HF med 1 HZ eller SZ. H skal sidde tæt foran HF. Med 1 HZ eller SZ skal H gå i GS.
Ved markeringen og ved bordene (L: rygsæk eller kegle), skal H blive i ca. 3 sek. Det er tilladt for HF at justere retningen og tage et skridt til siden i forhold til hvor hunden skal sendes hen uden at det gælder som at forlade startstedet.

Bedømmelse
Bliver midtpunktet ikke vist, eller bliver den fastlagte rækkefølge ikke holdt, eller forlader HF sit ståsted, bliver øvelsen bedømt med mangelfuldt.

Disse punkter vil bl.a. fører til fradrag af point:
- Tøvende udløb til markeringen af midtpunktet og de efterfølgende borde
- Stærk afvigelse fra ideallinjen
- Tøvende opspring på forhindringerne
- Hunden forlader for hurtigt midtpunktet og /eller bordene
- Tøvende indtagelse af position
- Langsom indkald og sid foran fører
- HF giver hjælp med fx flere HZ
- Fejl ved afslutningen

Delbedømmelse	**F, FL, T, MT "A"+"B"**	**L "A"+"B"**	**F, FL, T, MT, L "V"**
Midtpunkt	3p.	4p.	2p.
1. Bord (rygsæk/kegle)	3p.	4p.	3p.
2. Bord (rygsæk/kegle)	3p.	4p.	3p.
3. Bord (rygsæk/kegle)	3p.	4p.	-
Start GS, indløb, sid foran, slut GS.	3p.	4p.	2p.

3.3.12 Dæk med afledning

Prøver
RH – F, FL, T, L, MT, W

Øvelsesfaciliteter

To steder markeret med en streg, en til han- og en til hunhunde. Afstanden fra forhindringerne til den liggende hund er mindst 10 m, og mellem hundene (han/tæve) mindst 6 m.

Tilladte HZ/SZ
1 HZ eller SZ for dæk
1 HZ eller SZ for at sætte sig op

Udførelse
Efter øvelsen "registrering og social adfærd" er gennemført og før den anden H starter på lydighed og færdighed, går HF med sin frit følgende H til markeringen for dæk, og indtager GS. På PR's anvisning dækkes H af med 1 HZ eller SZ, uden at efterlade nogen form for genstande ved H. På PR's anvisning går HF til sin H og stiller sig på hans højre side. Efter anvisning fra PR giver HF 1 HZ eller 1 SZ til at sidde op, hvorefter H skal sætte sig hurtigt og lige op.

Bedømmelse
Indtager H ikke dæk-positionen, men bliver stående eller siddende ved markeringen for dæk, fratrækkes der 5 point for øvelsen.

Niveau "V"
HF fjerner sig 20 skridt og bliver stående roligt, med front mod H.

- H skal uden indvirkning fra HF blive liggende roligt, mens den anden H udfører øvelse 2 til 4 (W: 3-4) Når det andet RHT har afsluttet 4. øvelse, afslutter HF dæk-øvelsen på PR's anvisning. Mens det andet RHT udfører resten af øvelserne, bliver HF med sin H ved dæk-markeringen, eller et andet sted efter PR's anvisning. Det er tilladt at tage sin H i line.
- Forlader H dæk-markeringen med mere end 3 m efter afslutningen af 2. øvelse udført af det andet RHT, bedømmes øvelsen til mangelfuldt
- Forlader H dæk-markeringen med mere end 3 m før afslutningen af 2. øvelse udført af det andet RHT, bedømmes øvelsen til nul

Niveau "A"
HF fjerner sig 40 skridt fra H og bliver stående med ryggen til H
Når det andet RHT har afsluttet sine øvelser, afslutter HF øvelsen på PR's anvisning.

- H skal uden indvirkning fra HF blive liggende roligt, mens det andet RHT udfører øvelse 2 til 9 (L:2-6; W 3-5)
- Forlader H dæk-markeringen med mere end 3 m efter afslutningen af 4. øvelse (L, W øvelse 3) udført af det andet RHT, bedømmes øvelsen til mangelfuldt
- Forlader H dæk-markeringen med mere end 3 m før afslutningen af 4. øvelse (L, W øvelse 3) udført af det andet RHT, bedømmes øvelsen til nul

Niveau "B"
HF begiver sig ud af H's syne, på en plads inden for lydighedsbanen (Figurantskjul eller ligende) Når det andet RHT har afsluttet sine øvelser, afslutter HF øvelsen på PR's anvisning.

- H skal uden indvirkning fra HF blive liggende roligt, mens det andet RHT udfører øvelse 2 til 9 (L:2-6; W 3-5)
- Forlader H dæk-markeringen med mere end 3 m efter afslutningen af 4. øvelse (L, W øvelse 3) udført af det andet RHT, bedømmes øvelsen til mangelfuldt

- Forlader H dæk-markeringen med mere end 3 m før afslutningen af 4. øvelse (L, W øvelse 3) udført af det andet RHT, bedømmes øvelsen til nul

Hvis H ligger uroligt og ukoncentreret, rejser sig op i stå eller sit før tid, går HF i møde sidst i øvelsen, fratrækkes der point. Ligesom ekstra HZ eller SZ, urolig adfærd fra HF, eller andre skjulte hjælpere også giver fratræk i point.

3.3.13 Tunnel med pose

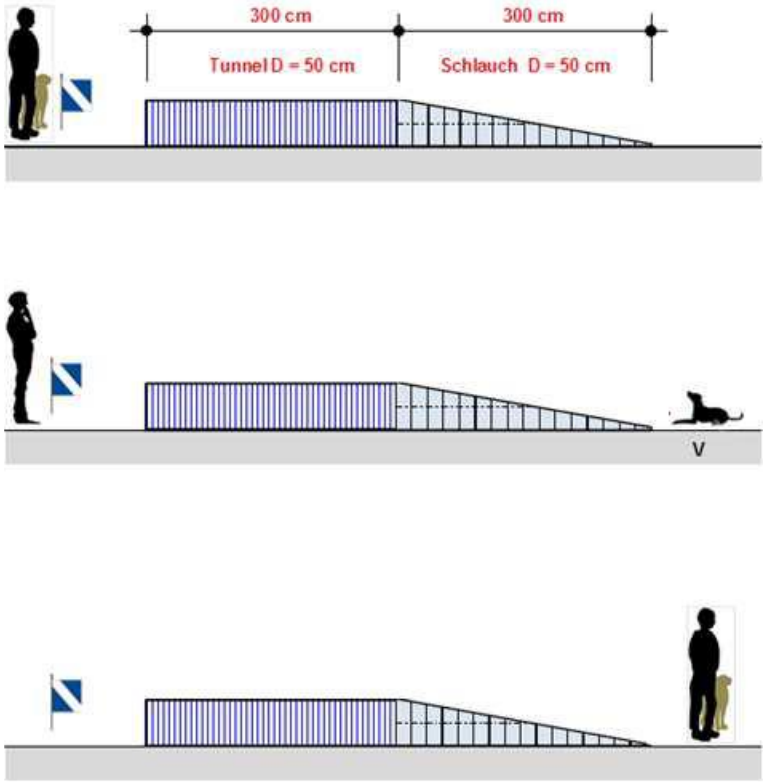
Prøver
RH – F, FL, T, MT; niveau ”V”
RH – F, FL, T, MT; niveau ”A” og ”B”

Tilladte HZ/SZ
1 HZ og / eller SZ for gå gennem tunnel
1 HZ eller SZ for at blive
1 HZ eller SZ for GS

Udførelse
Hundeføreren indtager GS med sin hund fri ved fod foran forhindringen. På HZ og/eller SZ skal H gå sikkert gennem tunnelen. Når H har forladt tunnelen, skal den på HZ og/eller SZ blive på stedet. På tegn fra PR går HF til H og tager den i GS med HZ eller SZ.

Bedømmelse
Der bliver trukket for usikker/tøvende og/eller hektisk indgang i, og passage af forhindringen. Hvis H ikke forlader tunnelen, eller hvis H ikke bliver på stedet efter afgivelse HZ og/eller SZ, bliver øvelsen bedømt til mangelfuldt.

Øvelsesfaciliteter

Stiv indgang, diameter = 0,50 m, længde = 3 m, tilsluttende pose: blødt materiale, længde 3 m

3.3.14 Stabil balancebom

Prøver
RH – F, FL, T, MT; niveau "V"

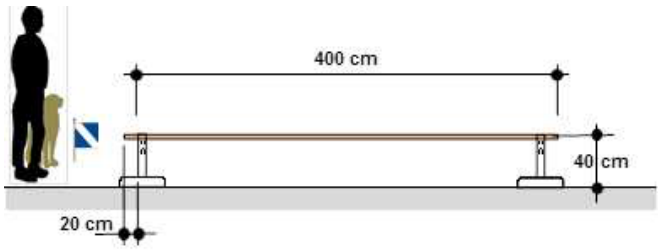
Øvelsesfaciliteter
Den stabile balancebom består af 2 faste støtter og et bræt med en længde på ca. 4 m og en bredde på ca. 30 cm. Støtterne skal placeres i de to ender af brættet. Som støtter er det også muligt at bruge andre stabile konstruktioner.

Tilladte HZ / SZ
1 HZ og / eller SZ for at gå op på bommen.
1 HZ for at blive stående.
1 HZ for at gå videre

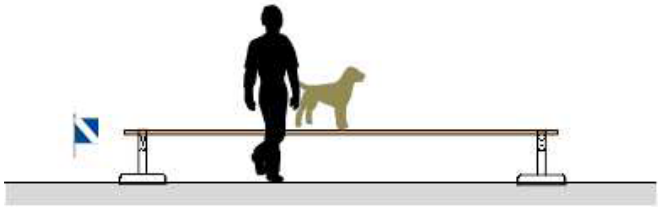
Udførelse
HF indtager GS med sin H fri ved fod foran forhindringen. På HZ og/eller SZ til at springe op, skal H springe op på balancebommen. På en HZ for bliv, skal hunden straks blive på stedet i løbsretning. På anvisning fra PR begiver HF sig op på højde af H, med et HZ eller SZ for at gå videre, følger HF sin H til den afsluttende GS. Her stopper HF og H skal selvstændig indtage grundstillingen. Hunden skal gå hele plankens længde, uden at vise at vise frygt eller ville springe ned.

Bedømmelse

Springer H ned fra den 1. halvdel af forhindringen, bedømmes øvelsen til nul. Hvid H springer ned på anden halvdel af forhindringen, bliver øvelsen bedømt til mangelfuldt. Der bliver trukket for usikker/tøvende og/eller hektisk passage af forhindringen, eller hvis hunden løber foran eller bliver bagved.

3.3.15 Bevægelig balancebom

Prøver
RH – F, FL, T, MT; niveau "A"

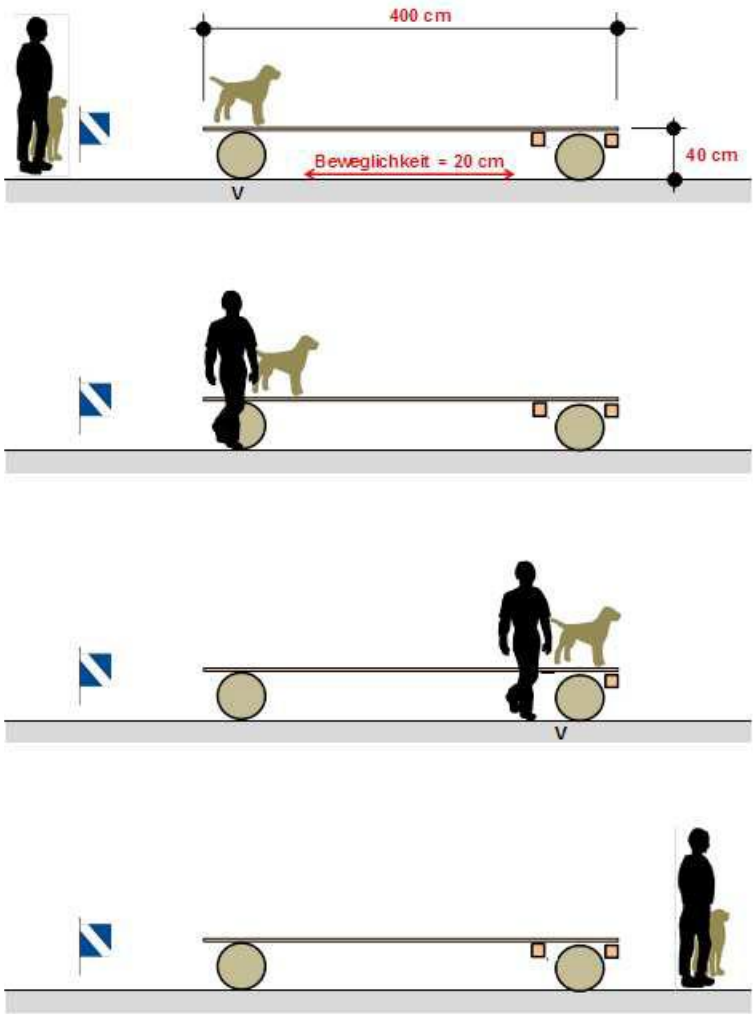
Tilladte HZ / SZ
1 HZ og / eller SZ for at gå op på bommen.
1 HZ for at blive stående.
1 HZ for at gå videre

Udførelse
HF indtager GS med sin H fri ved fod foran forhindringen. På HZ og/eller SZ til at springe op, skal H springe op på den bevægelige balancebom. På en HZ for bliv, skal hunden straks blive på stedet i løbsretning. På anvisning fra PR begiver HF sig op på højde af H, med et HZ eller SZ for at gå videre, følger HF sin H til enden af

balancebommen. H skal selvstændigt blive. På PR's anvisning giver HF sin H et HZ eller SZ for at gå videre, og går med sin H et par skridte efter forhindringen. Her stopper HF og H skal selvstændig indtage grundstillingen. Hunden skal gå hele plankens længde, uden at vise at vise frygt eller ville springe ned.

Bedømmelse
Der bliver trukket for usikker/tøvende og/eller hektisk passage af forhindringen, eller hvis hunden løber foran eller bliver bagved. Eller hvis H ikke når til enden af forhindringen.

Øvelsesfaciliteter

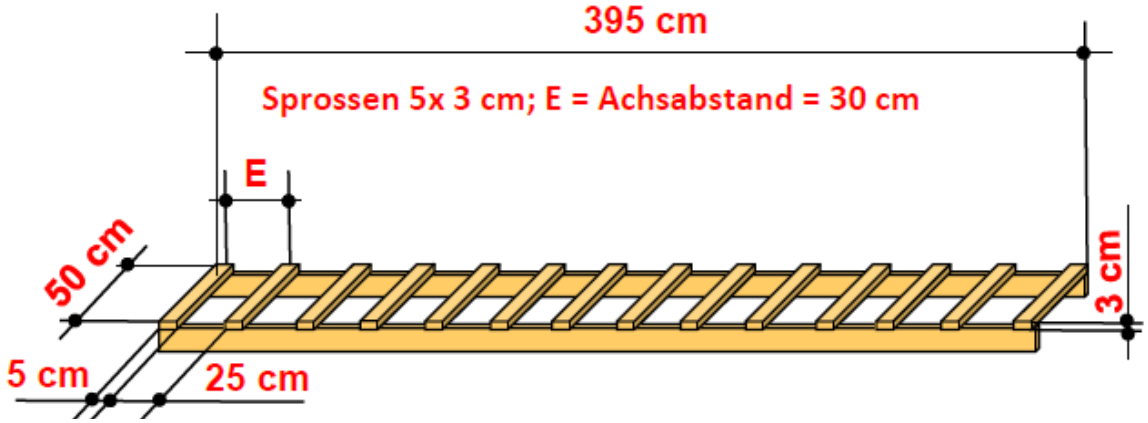
Den bevægelige balancebom består af 2 lige store tønder med diameter på 40 cm. og et bræt med en længde på ca. 4 m og en bredde på ca. 30 cm. Konstruktionen skal kunne bevæge sig 20 cm. Lignede konstruktioner med de samme mål og bevægelighed er tilladt, som f.eks. 2 faste bukke med skinner som gør at den kan bevæge sig 20 cm.

3.3.16 Vandret stige

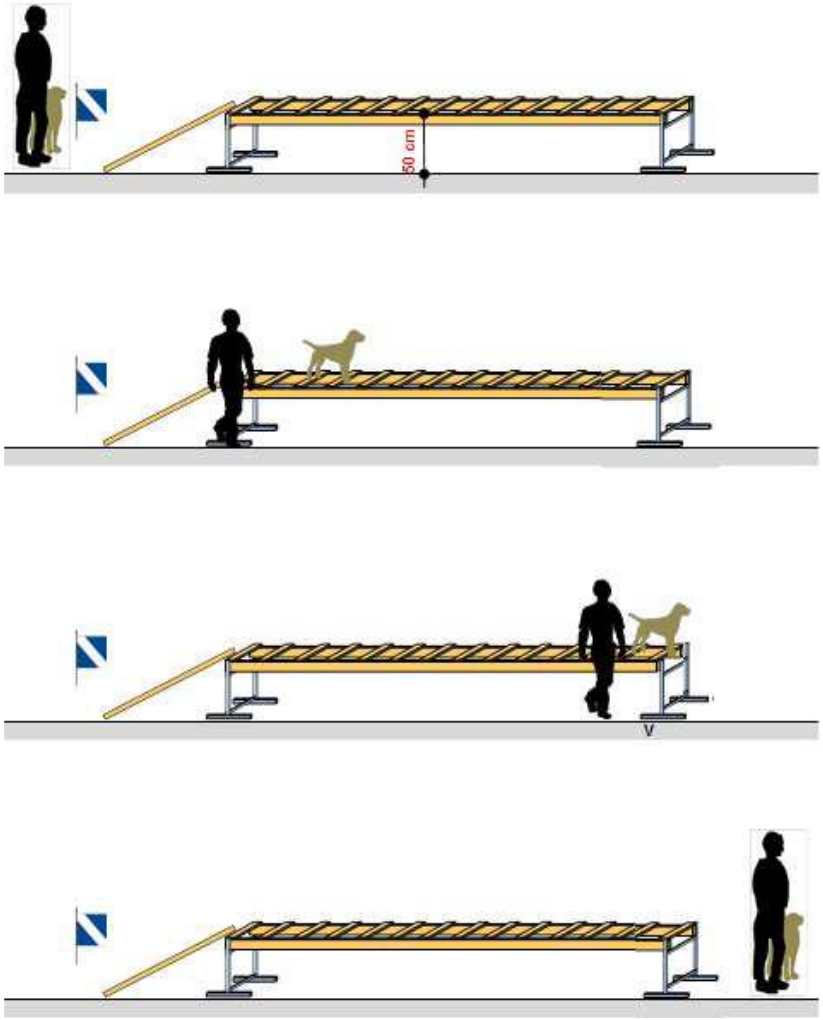
Prøver
RH F, FL, T, MT; niveau "A" og "B"

Tilladte HZ / SZ
1 HZ og / eller SZ for at gå op på forhindringen
1 HZ eller SZ for at gå i GS

Øvelsesfaciliteter

Træstige på 4 meter, sprosse afstand på 30 cm, sprosse brede 5 cm., 14 sprosser i alt. 2 støtter med en højde på 50 cm. som står i starten og slutningen af stige. Opgang med en længde på 1,2 meter og en brede på 0,5 meter. Tværstænger på opgangen er tilladt. Opgangen skal være stabil konstrueret og skal sættes fast på stigen.

Udførelse
HF indtager GS med sin hund fri ved fod foran forhindringen. På 1 HZ og / eller SZ skal hunden gå via opgangen, selvstændigt hen ad stigen til sidste trin, og blive stående der.
Niveau A: Så snart H har sat forpoterne på det første trin, går HF op til den arbejdende H og de følges ad, dog uden at HF rører H eller forhindringen. Ved enden af stigen løfter HF H ned fra stigen, og med 1 HZ eller SZ tages H i GS.
Niveau B: HF bliver stående indtil H har nået det sidste trin med forpoterne. På PR's anvisning går HF til den ventende H. Ved enden af stigen løfter HF H ned fra stigen, og med 1 HZ eller SZ tages hunden i GS.

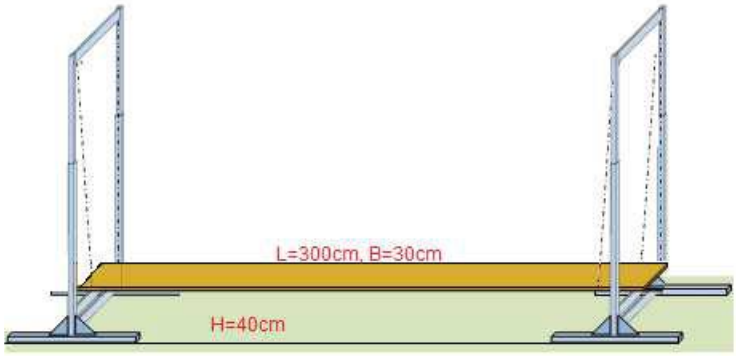
Bedømmelse
Springer H ned fra første halvdel af stigen, bedømmes øvelsen til nul. Springer H ned på anden halvdel af stigen, bedømmes øvelsen til mangelfuldt. Springer H ned fra den sidste sprosse, bedømmes øvelsen maximalt med tilstrækkelig.
Falder H ned i stigen, men kan komme op ved egen hjælp, og uden HF hjælper, bliver delbedømmelsen bedømt til mangelfuldt.
Der bliver trukket point for enkelte skridt på holmene. Hvis H bruger holmene over en længere del af stigen, eller udviser stor skridtusikkerhed, bedømmes øvelsen til mangelfuldt.

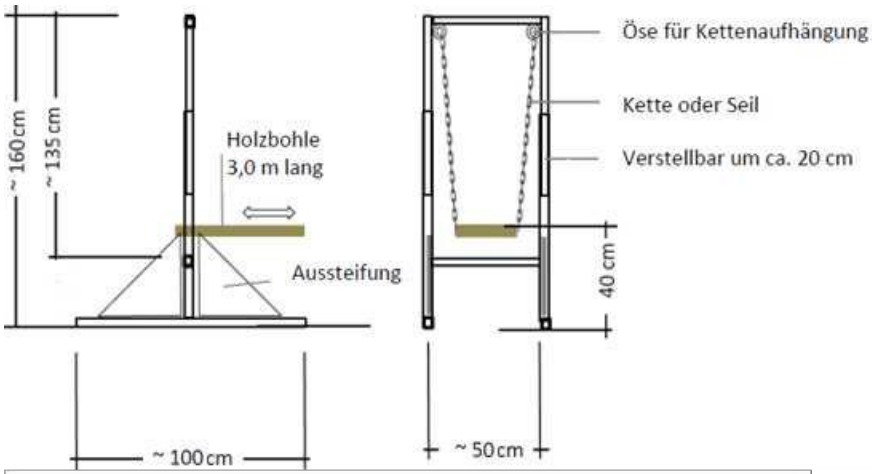
Der bliver trukket for tøvende eller forhastet opgang på stigen, ligesom usikker/tøvende og/eller hektisk passage af forhindringen, eller hvis hunden går foran eller bliver bagved. Hvis H tøvende indtager en position, eller hvis H ikke når enden af stigen.

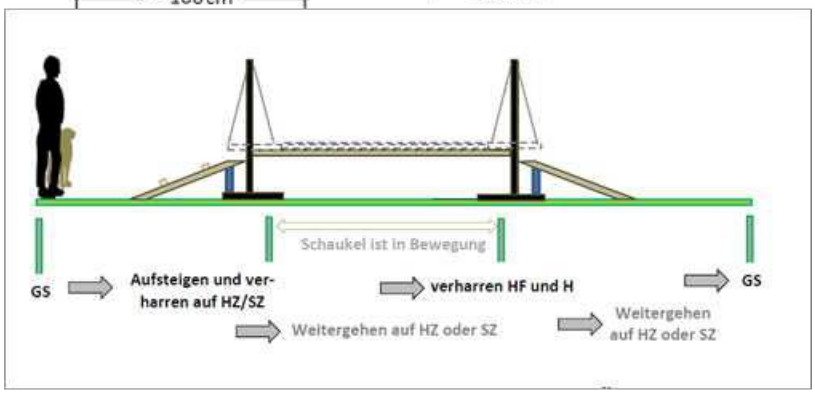
3.3.17 Gynge

Prøver
RH – F, FL, T, MT; niveau "B"

Øvelsesfaciliteter
Lignede konstruktioner med de samme mål, og den samme bevægelighed er tilladt.

Forhindring bestående af:
• 1 træplanke, længde ca. 3,0 m, bredde ca. 30 cm

• En støttestruktur i begyndelsen og slutningen med en anordning til montering af planken
• Mål fra jorden 40 cm
Op- og nedgang
• 2 træplader, længde ca. 1,5 m, bredde ca. 30 cm
• Mål på overkant fra jorden 35 cm
• Vandrette sprosser som klatrehjælpemidler er tilladt
Gyngen består af to beslag og en planke fastgjort til den ved hjælp af et reb eller kæde, samt 2 brædder som op- og nedgang. Den midterste planke er frit ophængt fra den bærende struktur.
Lignende konstruktioner med samme dimensioner og samme bevægelighed (på langs og på siden) er tilladt. Gyngens længdebevægelse kan begrænses til 25 cm.

Tilladte HZ / SZ
1 HZ og / eller SZ for at gå op på forhindringen
1 HZ for at blive
1 HZ eller SZ for hver igangsætning

Udførelse
HF stiller sig foran forhindringen med sin H fri ved fod. På et HZ og / eller SZ for at gå op på forhindringen, skal H gå op på forhindringen via opgangen, og på HZ straks blive stående.
På PR's anvisning går HF op på højde med sin hund, og giver et HZ eller SZ for at gå videre, og går sammen med sin H til enden af planken og bliver stående. På PR's anvisning giver HF HZ eller SZ for at gå videre, og H forlader forhindringen via nedgangen. HF går med sin H nogle skridt efter forhindringen, og stopper op. H skal selvstændigt indtage GS.

H skal gå den samlede længde af den bevægelige del uden at vise sig ængstelig eller ville springe ned.

Bedømmelse
Springer H ned indenfor den første halvdel af planken, bedømmes øvelsen med 0.
Springer H ned efter den første halvdel af planken, bedømmes øvelsen som mangelfuld
Usikker og/eller hektisk adfærd eller manglende koordination bedømmes derefter.

Tøvende eller forhastede hop op på forhindringen, ustabil, tøvende, bange, uberegnelig og/eller hektisk krydsning af planken, løbe foran og/eller halte bagud, tøvende indtagelse af en position og hvis H ikke når enden af forhindringen vil blive bedømt i overensstemmelse hermed.

3.3.18 Spor i dyb sne

Prøver
RH – L

Se tyske eller engelske udgave

3.3.19 Køre med transportmiddel

Prøver
RH – L

Se tyske eller engelske udgave

3.3.20 Svømning af distance

Prøver
RH – W

Se tyske eller engelske udgave

3.3.21 Apportering fra vand

Prøver
RH – W

Se tyske eller engelske udgave

3.3.22 Sejle med en båd

Prøver
RH – W

Se tyske eller engelske udgave

3.3.23 Stige op på og sejle med et surfbræt

Prøver
RH – W

Se tyske eller engelske udgave

3.3.24 Fjerndirigering

Prøver
RH – W

Se tyske eller engelske udgave

3.3.25 Bringe op af vandet, kaste fra båden

Prøver
RH – W

Se tyske eller engelske udgave

3.4 Udførelse og bedømmelse af næsearbejde

3.4.1 Almindelige bestemmelser

RHT-parathed
HF afventer med sin søgeklare hund ude af syne af søgeområdet, indtil han/hun bliver kaldt frem.
Den søgeklare hund kan bære et dækken med ID eller lignende og/eller bære et halsbånd. Hvis hunden påviser med bringsel, skal dette lægges på hunden inden søgets start. Det er tilladt at anbringe små klokker på hunden. I mørke er små lygter (ikke projektører) tilladt.

Ankomst
Ved opråb melder HF sig med hunden i line i grundstilling og meddeler dommeren den valgte påvisningsmåde.

Figuranter
VP er PR's assistent. De skal forholde sig roligt i skjulet. VP må ikke på nogen måde hjælpe HF og/eller H. På ingen måde hjælpe med understøttelsen af påvisningen. Der må ikke ligge nogle genstande så som tæpper, rygsække eller lign. I ikke anvendte skjul.

Taktisk situation
Væsentlige kriterier for hundeførerens situationsvurdering, beslutningstagning, begrundelse og implementering af den valgte taktik og hundeførerens overblik under hele næsearbejdet omfatter bl.a.:

- Spørgsmål om vidners placering og forklaringer
- Hensyn til terræn og form.
- Vindretning
- Vurderingen af hundens evner
- Hvis relevant bygningers tilstand (indgang, struktur mv.)
- Sidste kendte placering af personerne
- Bliver hunden indsat på egnede steder
- Overblik over afsøgte og ikke afsøgte områder
- Afrapportering (afsøgte områder og placering af fundne personer)

3.4.3 Bedømmelse af hunden

Generelt

- Håndtering og styrbarhed
- Søgedrift og vilje til at finde
- Bevægelighed, fitness og udholdenhed
- Selvstændighed, arbejdsglæde og arbejdsdrift
- Trykker, generer eller skader den VP
- Arbejdets helhedsindtryk

Styrbarhed
Samarbejde med HF, hurtig og målrettet udførelse af arbejdsopgaver under opretholdelse af søgemotivationen, Teamwork mellem HF og H.

Søgeintensitet
Søgedrift, søgeadfærd, temperament, motivation, arbejdsglæde

Bevægelighed
Måden hunden bevæger sig på, adfærd overfor vanskeligheder, kondition, udholdenhed

Selvstændighed
Hvor udpræget er hundens selvstændige arbejdsdrift

3.4.4 Påvisning

Generelt
HF skal oplyse dommeren om påvisningsmåden inden start af alle slags næsearbejde. Hjælp fra HF, VP eller PL er ikke tilladt, og en sådan påvisning bedømmes med et 0. HF skal melde påvisningen til dommeren, og må først begive sig hen til H på PR's anvisning. H skal påvise selvstændigt, tydeligt, retningsbestemt og intensivt, indtil HF er nået hen til den.
For at slutte påvisningen er det grundlæggende overladt til HF, om HF kalder H til sig i umiddelbar nærhed af påvisningsstedet, eller om HF henter hunden på stedet. H dækkes af 2-3 meter fra VP. I ruinsøg skal HF kun kalde H væk og afdække den hvis forholdene tillader det.
For at afslutte påvisningen korrekt, skal skiftet i hundens aktivitetsniveau/arousal vises, og der skal tages kontakt til figuranten. Mens HF har kontakt med figuranten, skal H forholde sig i ro på den anviste position. På PR's anvisning vender HF tilbage til H og forlader påvisningsstedet. 30% af de opnåelige point tilhører skiftet i hundens aktivitetsniveau/arousal.

3.4.4.1 Halsgivning

Prøver
F, FL, T, L, MT

Udførsel
Under halsgivning skal hunden tydeligt rette fokus imod figuranten/figurantens fært. Hunden skal give hals selvstændigt, vedholdende, og retningsvisende, indtil HF efter PR's anvisning, når derhen og afslutter påvisningen.

Hunden forlader figuranten
Hvis hunden kun 1 gang ganske kort forlader færtstedet og selvstændigt kommer tilbage, bedømmes påvisningen maksimalt som tilfredsstillende. Forlader hunden færtstedet igen, bedømmes påvisningen som mangelfuld. Kommer hunden ikke selvstændigt tilbage til færtstedet, bedømmes påvisningen med 0.

T
Under halsgivning er hunden tydeligt rettet imod figuranten/figurantens fært. Hunden skal give hals selvstændigt, vedholdende, og retningsvisende indtil HF dukker op og afslutter påvisningen. Hunden må ikke røre ved figuranten. Ved lukkede skjul, som hunden ikke kan nå hen til, skal den med sin adfærd tydeligt vise hen til det sted, færten kommer fra. Forsøg på at bryde ind er ikke en fejl.

Bedømmelse:
- Udførsel
- Halsgivning

- At blive hvor der påvises.

Bliver markeringen udløst af HF, VP eller TL bliver påvisningen dømt til 0 point. Enhver form for generering af VP fra H side bedømmes derefter.

3.4.4.2 Bringsel

Prøver
F, FL, T

Udførsel
Til dette arbejde bærer hunden et specielt halsbånd, til hvilket bringsel er fastgjort. Anvendes der norsk bringsel, skal der før arbejdet kontrolleres, at hunden kan bære bringsel frit, og at det er muligt for den at lade bringsel falde. Halsbåndet skal være udstyret med en åbningsmekanisme, som beskytter hunden mod at komme til skade. Når figuranten er fundet, bringer hunden bringsel til HF. Det forlanges ikke, at hunden sidder for ved afleveringen. Når bringsel er afleveret, fører hunden, på opfordring fra HF, denne selvstændigt og ad den direkte vej hen til figuranten eller til påvisningsstedet. Hunden skal hele tiden have kontakt til HF. Hunden kan være i line af selvvalgt længde (max 10 meter). I ruinsøg må hunden ikke sættes i en line. Når hunden når hen til figuranten, skal den selvstændigt blive ved figuranten. HF går hen til hunden, tager linen af den og afslutter påvisningen.

For at slutte påvisningen er det grundlæggende overladt til HF, om HF kalder H til sig i umiddelbar nærhed af påvisningsstedet, eller om HF henter hunden på stedet. H dækkes af 2-3 meter fra VP. For den korrekte afslutning af markeringen skal der vises skift i adfærden og der skal tages kontakt til VP. For at afslutte påvisningen korrekt, skal skiftet i hundens adfærd vises, og der skal tages kontakt til figuranten. Mens HF har kontakt med figuranten, skal H forholde sig i ro på den anviste position. På PR's anvisning vender HF tilbage til H og forlader påvisningsstedet.

Bedømmelse
- Udførelse
- Optag af bringslet
- At bære bringslet direkte hen til HF uden at slippe det
- At gå direkte hen til figuranten efter at bringslet er afleveret

Urolig holden af bringsel er ikke en fejl. Tygger hunden stærkt bedømmes derefter. At holde kontakten til Hf kan under visse omstændigheder (betinget af terrænet) være afbrudt, uden at dette bedømmes negativt. At hunden kortvarigt stopper op indtil HF i tæt bevoksning, er nået hen til hunden, er ikke en fejl. Korte kommandoer til stop og ophør af stop/gå videre er ingen fejl, såfremt terrænet gør det nødvendigt. Hvis påvisningen bliver udløst af HF, VP, TL tildeles der 0 point. Enhver form for generering af VP fra H side bedømmes derefter.

3.4.4.3 Fripåvisning

Prøver
F, FL, T, MT

Udførsel
Ved fri påvisning løber hunden frem og tilbage mellem figurant og HF, ad den hurtigste og direkte vej, og leder på denne måde HF til figuranten/påvisningsstedet.

Hunden må på intet tidspunkt under øvelsen føres i line. Hunden skal udvise denne adfærd, indtil HF er kommet hen til figuranten/påvisningsstedet. Ud over det skal hunden udvise et tydeligt adfærdsmønster, således at påvisningen bliver tydelig. Hf oplyser Dommeren om dette adfærdsmønster, inden næsearbejdet starter. Det vil sige for eksempel:

- At springe op ad eller skubbe HF
- Give hals ad HF
- Øjenkontakt mellem hund og HF

Bedømmelse

- Udførelsen
- At HF bringes direkte hen til figuranten

Hvis påvisningen bliver udløst af HF, VP, TL tildeles der 0 point. Enhver form for generering af VP fra H side bedømmes derefter.

3.4.4.4 Påvisning

Prøver
F, MT

Udførsel

F
Ved påvisning bliver H, liggende, siddende eller stående, ved en genstand eller FHL. Denne adfærd skal H vise indtil HF ankommer til genstanden eller personen. Hunden skal vise et klart adfærdsmønster, således at påvisningen bliver tydelig. H skal straks indtage den valgte position og forholde sig roligt ved siden af VP uden at genere denne.
MT
H's påvisning af den fundne TL skal være direkte og tydelig identificerbar af HF.

Bedømmelse
Hvis påvisningen bliver udløst af HF, VP, TL tildeles der 0 point. Enhver form for generering af VP fra H side bedømmes derefter.
Urolig og uklar adfærd ved påvisning bedømmes derefter.

3.4.4.5 Grave og indtrængelse

se den tysk eller engelske udgave (L)

3.4.4.6 Påvisningsøvelse

Prøver
RH-FL A, B RH-FV

Udførsel
Påvisningsstedet skal befinde sig udenfor søgeområdet. VP skal begive sig hen til påvisningsstedet, uden at hunden ser det. På dommernes tegn gør HF sin hund søgeklar, og sender den med én kommando og/eller kropstegn til VP, der befinder sig siddende eller liggende i en afstand af ca. 20 meter. Hunden skal løbe den direkte

vej, og straks påvise VP retningsbestemt. Hunden skal påvise tydeligt og uden nogen form for hjælp fra HF, med den påvisningsform som i forvejen er meddelt PR. Påvisningen bliver meldt til PR. Alt efter påvisningsart begiver HF sig på VP's tegn hen til figuranten, eller bliver bragt derhen af hunden. Hvordan påvisningen afsluttes (hente hunden/indkald) er overladt til HF. Påvises der ved halsgivning, skal denne vare ca. 15 sekunder. På dommerens tegn kalder HF sin hund ind i umiddelbar nærhed af figuranten, eller henter den og giver HZ og/eller SZ til at hunden indtager grundstilling. H skal derefter afdækkes i en afstand af ca. 3 meter fra VP. HF går til VP og taler til denne. På PR's anvisning går HF tilbage til H og indtager grundstilling. Derpå følger det videre næsearbejde.
Udførelsen foregår analogt for bringsel og Fri påvisning.

Bedømmelse
Registrerer hunden ikke figuranten eller forlader den figuranten umiddelbart efter påvisningen, og vender tilbage til HF, bedømmes øvelsen med 0. Omveje og ikke direkte udløb til figuranten, eller tøvende/afbrudt halsgivning bedømmes derefter.

Prøver
RH-T A, B, RH-L A, B

Udførsel
Påvisningsstedet skal befinde sig udenfor søgeområdet, og skal være klart genkendeligt som sådant.
Skjulet skal vises til HF.
Arbejdet starter 10 meter (ved en markering på jorden) foran stedet, hvor en figurant er placeret i et rør- eller i en kasse, begge dele med låg.
På dommerens tegn gør HF sin hund søgeklar og sender den til skjulet. En HZ og/eller SZ er tilladt for at starte øvelsen. Når hunden er ved skjulet og har fået færten, skal den begynde påvisningen. Når hunden har påvist, skal HF melde påvisningen til PR, og på PR's anvisning kan HF forlade startstedet.
For at slutte påvisningen er det grundlæggende overladt til HF, om HF kalder H til sig i umiddelbar nærhed af påvisningsstedet, eller om HF henter hunden på stedet. Derpå skal hunden dækkes af ca. 3 meter fra findestedet. Her skal den forholde sig roligt og må under ingen omstændigheder forstyrre bjergningsarbejdet. HF hjælper med ved fritlæggelsen af figuranten. Så snart åbningen er stor nok, så går HF tilbage til den afdækkede hund og lader den trænge ind til figuranten. På PR's anvisning forlader VP skjulet På yderligere anvisning fra PR tager HF sin H i GS med HZ og/eller SZ.
Påvisning ved halsgivning skal vare ca. 15 sekunder. Derefter følger det videre næsearbejde. Udførelsen er analog ved bringsel og Fri påvisning.

Bedømmelse
Registrerer hunden ikke figuranten eller forlader den figuranten umiddelbart efter påvisningen, og vender tilbage til HF, bedømmes øvelsen med 0. Omveje og ikke direkte udløb til figuranten, eller afbrudt halsgivning bedømmes derefter.

4. Udførsel og bedømmelse af spor

Prøver
RH-F

Øvelsesområde
Ved flere deltagere i spor bliver der trukket lod om hvilket spor deltagerne skal gå. Når HF kaldes frem, så melder HF sig med H i grundstilling og meddeler dommeren den meldte anvisningsmetode. H kan gå frit eller i 10 meter lang line i halsbånd eller sele.

A, B
Hvis H påviser med bringsel skal dette monteres før start. PR viser opstartsfeltet for HF, og HF må bevæge sig frit bag dette. HF tager linen af H og starter søget.

Tilladte markeringer

FHL	halsgivning, bringsel, fripåvisning.
Genstande	påvisning, opsamling

ID-genstand
Genstand med fært der ikke afviger væsentlig i farven fra terrænet og ikke er synlig for HF.

Genstande
Det er kun tilladt at bruge brugsgenstande med fært. Genstandene skal være af forskellige materiale med en maksimal størrelse af en gummisko, og de må ikke afvige væsentlig fra terrænet.
FHL lægger genstandene mens han går sporene uden at stoppe op. Genstandene må ikke ligge ved siden af sporet men skal ligge i selve sporet. FHL skal markere på sporskitsen, hvor genstandene ligger og genstandene skal enten være markeret eller nøje beskrevet.

Påvisning af person og genstande

Påvisning
Ved påvisning bliver H liggende, siddende eller stående ved genstande eller FHL. H skal påvise indtil HF er ankommet til genstand eller person. H skal vise et tydeligt adfærdsmønster, så påvisningen er entydig.
H skal straks vise den valgte position ved siden af VP og forholde sig roligt uden at genere denne.

Opsamling
Ved denne påvisningstype skal H uden tøven samle genstanden op.

Mulighed 1: Opsamling og apportering
Hunden skal straks opsamle genstanden og bringe genstanden direkte tilbage til HF, hvor den skal sidde foran. Hunden kan blive påsat sporet på afleveringsstedet eller på opsamlingsstedet.

Mulighed 2: Opsamling og blive
Ved denne mulighed skal H opsamle genstanden og indtage en af de følgende 3 mulige stillinger: ligge, sidde eller stå.
H må skifte mellem de 2 muligheder, men skal vise en klar og entydig påvisning.

Bedømmelse af genstande

- Påvisning
- Opsamling af genstand
- Direkte apportering uden at slippe genstanden

Dommeren vurderer optaget og selve sporet. Let afvigelse fra sporet er ikke en fejl, såfremt hunden selvstændigt kan følge sporets videre forløb. Hunden skal vise selvstændig og glad søgeadfærd med sikre og selvstændige påvisninger af genstandene. Enhver ikke fundet genstand bliver bedømt med 0. Enhver genstand, der ikke påvises selvstændigt af hunden, bedømmes som "ikke fundet". Lægger hunden sig, hvor der ikke er en genstand, og HF ikke bekræfter et fund, men sender hunden til at søge videre med en kommando, bedømmes dette derefter. En fejl påvisning, som bekræftes af HF, giver pointfradrag med genstandens værdi.

Påvisning af figurant
Hvis hunden påviser på en anden måde end den, HF meldte ud, bedømmes påvisningen som mangelfuld.

Melder HF en halsgivende påvisning, men H påviser VP klar uden at gø, så tildeles "Mangelfuld". Gøer H ikke i den korrekte retning eller forlader H kort VP, bliver påvisningen maksimalt bedømt med "Tilfredsstillende"

Afbrydelse
PR afbryder arbejdet, hvis HF befinder sig mere end 10 meter fra sporet. I vanskeligt terræn kan PR tillade større afstand. Der afbrydes såfremt PR har det indtryk, at hunden ikke mere af egen kraft kan optage eller følge sporet. Afbrydes sporarbejdet, skal HF sammen med H og PR forlade området ad den direkte vej. Yderligere søgning er ikke tilladt.

Udførsel V, A, B
HF følger hunden, og skal bibeholde en afstand af 10 meter, også hvis hunden søger uden line. Så snart H har fundet genstanden, skal den uden indvirkning fra HF omgående tage genstanden op eller på overbevisende måde påvise den. Når H har påvist genstanden, går HF hen til hunden. HF viser, at hunden fandt genstanden ved at holde den i vejret. Herpå fortsætter HF sporarbejdet med sin hund. Under udarbejdelse af sporet skal H følge det lagte spor og HF skal overholde afstand på 10 meter fra hunden. PR følger RHT i en passende afstand. PR må ikke forstyrre RHT, men vælger dog frit sin position for at kunne vurdere arbejdet korrekt. HF har lov til at afbryde sporarbejdet; de pauser der opstår herved, tæller dog med i den samlede søgetid. Under sporarbejdet har HF lov til at rense Hs øjne og næse, og give den vand at drikke. Sporarbejdet slutter med overgivelse af de fundne genstande efter påvisning af sporlæggeren. Hf afmelder, og PR bekendtgør bedømmelsen. Det er op til PRs skøn at forlænge søgetiden grundet særlige omstændigheder ved sidste knæk.

Udførsel A, B
Sporet skal så vidt muligt lægges naturligt og tilpasset terrænet, og det skal indeholde terrænveksel. Arealet kan bestå af skov, enge og marker og samt sti- og vejkrydsninger.
Lette buer er ingen retningsændring, retningsskift skal udføres i en tydelig vinkel.
FHL skal give PR en detaljeret sporplan med alle nødvendige informationer, så som rækkefølge på genstandene og markante punkter for forløbet af sporet.
GPS er tilladt og ønskeligt som sporskitse.

FHL går hele sporet med normale skridt og han må, imens han lægger sporet, ikke kradse/skrabe i underlaget eller blive stående.
For niveau B skal der være en tydelig sværhedsgrad i sporets forløb, så som terrænskifte, grøfter, krydsning af stier eller veje.

Opstart A, B
Starten af sporet bliver markeret med en skjult Id-genstand i et opstartsfelt på 20x20 meter (niveau B 30x30 meter).
Grundlinjen på feltet markeres til venstre og højre.
FHL går ind i feltet fra højre eller venstre side og lægger Id genstanden inden for feltet og markerer starten af sporet. Efter en kort pause går FHL med normale skridt i den anviste retning.
HF tager linen af hunden ved startlinjen, og hunden sættes i gang med at søge i feltet efter identifikationsgenstanden.
Hunden skal finde identifikationsgenstanden indenfor 3 minutter og hundeføreren må hjælpe med kommandoer og/eller håndtegn uden at krydse startlinjen.
Sporlinen sættes på hunden, hvis nødvendigt, når Id-genstanden er fundet og hunden sættes i gang med sporsøget. Såfremt hunden ikke finder Id genstanden men tager sporfærten, må hundeføreren stoppe hunden for at sætte line på, eller ved frit søg følge efter hunden når man har meddelt dommeren, at hunden har sporet.
Såfremt hunden indenfor de 3 minutter ikke har fundet sporet i feltet, så kan RHT stadig opsøge sporet, men det belaster så den samlede tid. Når tiden er overskredet, må HF må gå ind i feltet. Såfremt H ikke finder ID genstanden eller optager sporet ved udgangspunktet, så bliver den del bedømt til 0.
Dommeren kan dog afslutte søgearbejdet, hvis det er tydeligt, at hunden værger sig ved arbejdet, eller ikke er i stand til at løse opgaven.

Sporafslutning A, B
FHL ligger eller sidder for enden af sporet, og skal have indtaget positionen inden RHT starter sporet.

Bedømmelse A, B
- Arbejdet i startfeltet med påvisning af identifikationsgenstanden
- Optagelse og forfølgelse af sporet
- Fund af genstandene i kronologiske orden
- Den af H selvstændige påvisning af FHL
- Hvis FHL ikke findes, kan sporprøven ikke bestås; der kan maksimalt tildeles 139 point.
- Hjælper HF med påvisningen af FHL eller med fund af genstand, så bliver påvisningen bedømt til nul.
- Hvis tiden i opstartsfeltet overskrides
- Overskrides tiden ved lokalisering af Id-genstand og opstart af sporet bedømmes denne del til 0.
- PR kan til enhver tid stoppe arbejdet, hvis han er overbevist om, at hunden ikke kan gennemføre ved egen kræft.

4.1 RH-F V Egnethedsprøve spor — 100 point max

Øvelser

Fastholdelse af sporet (eget spor)	50 point
Genstand, 3 x 10 point	30 point

Markeringsøvelse 20 point

Øvelsesområde
Eget spor
400 normalskridt med 2 retvinklede retningsskift og 3 brugsgenstande.
Startstedet markeres med et skilt der peger i sporets retning.
HF forbliver kortvarigt på startstedet, og går så med normale skridt i den anviste retning. HF må ikke skrabe, slæbe fødderne eller blive stående. Færtgenstandene må ikke lægges ved siden af sporet, men skal lægges direkte på sporet.

Alder på spor: 20 minutter.
Søgetid: Max 15 minutter
Påvisningsøvelse: Efter søgearbejdet melder HF sig med hunden i line i grundstilling, meddeler dommeren den valgte påvisningsmåde, og begiver sig på dommerens tegn til påvisningsstedet, hvor påvisningen udføres

Påvisningsøvelse
VP skal, uden H ser det, begive sig til påvisningsstedet.
På PR's anvisning gør HF sin H søgeklar og sender den med HZ og/eller SZ til en synlig siddende eller liggende VP ca. 20 meter væk.
Hunden skal løbe den direkte vej, og straks påvise VP retningsbestemt. Hunden skal påvise tydeligt og uden nogen form for hjælp fra HF, med den påvisningsform som i forvejen er meddelt PR. Påvisningen bliver meldt til PR. Alt efter påvisningsart begiver HF sig på VP's tegn hen til figuranten, eller bliver bragt derhen af hunden. Hvordan påvisningen afsluttes (hente hunden/indkald) er overladt til HF. Påvises der ved halsgivning, skal denne vare ca. 15 sekunder. På dommerens tegn kalder HF sin hund ind i umiddelbar nærhed af figuranten, eller henter den og giver HZ og/eller SZ til at hunden indtager grundstilling. H skal derefter afdækkes i en afstand af ca. 3 meter fra VP. HF går til VP og taler til denne. På PR's anvisning går HF tilbage til H og indtager grundstilling.
Udførelsen foregår analogt for bringsel og Fri påvisning.

4.2 RH-F A Spor A 200 point max

Øvelser

1 Id-genstand	10 point
Søg efter Id genstand	10 point
Optagelse af spor	10 point
Følge spor	70 point
Genstand 5 x 8 point	40 point
Person:	
Fund af person	30 point
Påvisning af person	30 point

Øvelsesområde
Fremmed spor: 1.000 skridt med 4 tydelige retningsskift, retvinklede eller stumme.

Alder på spor: 60 minutter
Søgetid: Maks. 20 minutter for udarbejdelses af sporet (inkl. ID)

4.3 RH-F B Spor B 200 point max

Øvelser

1 ID-genstand	10 point
Søg efter Id genstand	10 point
Optagelse af spor	10 point
Følge spor	70 point
Genstand 8 x 5 point	40 point
Person:	
Fund af person	30 point
Påvisning af person	30 point

Øvelsesområde

Fremmed spor:	2.000 skridt med 8 tydelige retningsskift, spidse retvinklede eller stumme.
Alder på spor:	120 minutter
Søgetid:	Maks. 45 minutter for udarbejdelses af sporet (inkl. ID)

5 Udførelse og bedømmelse Rundering

Generel

Søgearbejdet i runderingen skal udføres i normal gangart. Det er ikke tilladt for HF at løbe.
HF modtager en detaljeret skitse, hvor man kan se grænserne for søgeområdet. Derefter skal HF vælge sin taktik. HF må ikke gå rundt om området, eller langs grænsen. Minimumsafstanden til grænsen er 30 m.
H skal efter anvisning fra HF afsøge området skiftevis fra den ene til den anden side.

Figurant

Farven på VP's tøj, må ikke afvige i væsentlig grad fra terrænet. Der må ikke benyttes lyse farver eller reflekterede tøj.
VP'erne indtager deres stilling på det udpegede sted efter anvisning af PR. VP'er skal være mindst 20 m fra hinanden. VP'en opfører sig i skjulet i henhold til information fra PR. VP skal ligge eller sidde i skjul. VP skal indtage sin plads i skjulet 10 minutter før H sættes igang.
H skal kunne have visuel- og berøringskontakt til VP. VP må ikke dækkes fuldstændigt til af presenninger,
tæpper eller lignende. Som minimum skal ansigtet være frit.
VP skal på PR's anvisninger forlade gemmestedet efter at være fundet. Dette omfatter også fjernelse af underlag og tæpper.
Placeringerne af VP kan ændres efter hver H. Brugte skjulesteder kan genbruges.

Taktik

Finder HF'en VP'en, har det ingen indflydelse på evalueringen, hvis HF lader H fortsætte med at søges frit og H markerer VP korrekt.
Før hunden startes, meddeler føreren, om han vil gå med den frit følgende hund tilbage til positionen, hvor markeringen blev rapporteret, eller om HF fortsætter med at søge fra markeringspunket. En berettiget ændring af taktik er mulig til enhver tid.

5.1 RH – FL V Rundering forprøve 100 point max

Øvelse

Arbejdsmetode i søget:	30 point
Påvisning af figurant:	70 point

Søgeområdet
5.000 m² åbent og tilgroet terræn.
Skjulene skal vælges således at H har mulighed for at se og berøre VP

Gemte personer
1 VP

Søgetid
Max 10 minutter

Bedømmelse
Hvis VP ikke findes, kan prøven ikke bestås.
Ved første fejlmarkering bliver der fratrukket 20 point.
HF bedømmes især på samarbejdet med H.

5.2 RH – FL A Rundering A 200 point max

Øvelser

Påvisningsøvelse:	20 point
Dirigering:	15 point
Søgeintensitet:	15 point
Bevægelighed:	10 point
Selvstændighed:	10 point
Taktik og samarbejde:	10 point
Påvisning 2 personer af max 60 point for hver:	120 point

Søgeområde
20.000-25.000 m² åbent og tilgroet terræn.
Skjulene skal vælges således at H har mulighed for at se og berøre VP.
Minimum 15 minutter før det første søg, skal området gås igennem på kryds og tværs af flere personer og en prøvehund.

Gemte personer
2 VP

Søgetid
Max 20 minutter

Påvisningsøvelse
Når RHT kaldes frem, tilmelder HF sig med sin H i snor i GS. HF meddeler PR H's markeringsform. På PR's anvisning begiver RHT sig til start for markeringsøvelsen og udfører denne.
Markeringsstedet skal lægges uden for søgeområdet. VP skal, uden H ser det, begive sig til påvisningsstedet.

På PR's anvisning gør HF sin H søgeklar og sender den med HZ og/eller SZ til en synlig siddende eller liggende VP ca. 20 meter væk.
Hunden skal løbe den direkte vej, og straks påvise VP retningsbestemt. Hunden skal påvise tydeligt og uden nogen form for hjælp fra HF, med den påvisningsform som i forvejen er meddelt PR. Påvisningen bliver meldt til PR. Alt efter påvisningsart begiver HF sig på PR's tegn hen til figuranten, eller bliver bragt derhen af hunden. Hvordan påvisningen afsluttes (hente hunden/indkald) er overladt til HF. Påvises der ved halsgivning, skal denne vare ca. 15 sekunder. På dommerens tegn kalder HF sin hund ind i umiddelbar nærhed af figuranten, eller henter den og giver HZ og/eller SZ til at hunden indtager grundstilling. H skal derefter afdækkes i en afstand af ca. 3 meter fra VP. HF går til VP og taler til denne. På PRs anvisning går HF tilbage til H og indtager grundstilling. Derefter udføres resten af søgearbejdet.
Udførelsen foregår analogt for bringsel og Fri påvisning.

Udførelse
Taktik – HF bestemmer selv sin søgetaktik, men skal meddele søgetaktikken til PR før søget startes. Eventuelle ændringer i taktikken under arbejdet, skal meddeles til PR og tiden løber videre.
På dommerens instruks, sender hundeføreren hunden af sted, fra det udvalgte startsted ifølge den valgte taktik. Når hunden tydeligt har forladt hundeføreren, så giver dommeren tilladelse til at hundeføreren må forlade startstedet. Hunden skal på hundeførerens anvisning gennemsøge arealet med udslag i dybden til begge side. Såfremt hundeføreren informerer dommeren om en taktisk ændring, så er det tilladt at forsætte søget fra den fundne figurant uden at få fradrag i point. Ellers skal hundeføreren gå med hunden tilbage til start positionen. Runderingen slutter med at hundeføreren afmelder prøven, og dommeren giver sin bedømmelse. Hundeføreren skal meddele dommeren at hunden har en figurant, og må først gå til hunden, når dommeren har givet tilladelse.

Bedømmelse
Den systematiske afsøgning af søgeområdet.
Der bliver trukket 40 point ved den første fejlmarkering. Hvis der mangler at blive fundet en figurant, så kan prøven ikke bestås og der kan maksimalt opnås 139 point.

5.3 RH – FL B Rundering B 200 point max

Øvelser:	
Markeringsøvelse:	10 point
Dirigering:	15 point
Søgeintensitet:	15 point
Motorik:	10 point
Selvstændighed:	10 point
Taktik og teamwork:	20 point
Påvisning af 3 personer max 40 point for hver:	120 point

Øvelsesområde
40.000 m², (100 x 400 m), områdets grænser og midterlinjen er markeret. Mindst 50 % tilgroet terræn med begrænset oversigt og må indeholde bygninger. Hunden kan have mulighed for berørings- og/eller synskontakt, men også terræn typiske skjul er tilladt, som f.eks. jagtstole, hvor det ikke umiddelbart er muligt for hunden at se eller nå figuranten. Det er tilladt at bruge skjul op til 3 meter oppe. Høje skjul skal være

mindst 20 meter inde i runderingsområdet og man skal specielt tage hensyn til vindforholdene.
Mindst 15 minutter før den første hunds start, skal arealet gennemgås på kryds og tværs af flere personer og med hund.

Figuranter
1 VP

Søgetid
Maximum 30 minutter

Påvisningsøvelse
Når RHT kaldes frem, tilmelder HF sig med sin H i snor i GS. HF meddeler PR H's markeringsform. På PR's anvisning begiver RHT sig til start for påvisningsøvelsen og udfører denne.
Påvisningsstedet skal lægges uden for søgeområdet. VP skal, uden H ser det, begive sig til påvisningsstedet.
På PR's anvisning gør HF sin H søgeklar og sender den med HZ og/eller SZ til en synlig siddende eller liggende VP ca. 20 meter væk.
Hunden skal løbe den direkte vej, og straks påvise VP retningsbestemt. Hunden skal påvise tydeligt og uden nogen form for hjælp fra HF, med den påvisningsform som i forvejen er meddelt PR. Påvisningen bliver meldt til PR. Alt efter påvisningsart begiver HF sig på PR's tegn hen til figuranten, eller bliver bragt derhen af hunden. Hvordan påvisningen afsluttes (hente hunden/indkald) er overladt til HF. Påvises der ved halsgivning, skal denne vare ca. 15 sekunder. På dommerens tegn kalder HF sin hund ind i umiddelbar nærhed af figuranten, eller henter den og giver HZ og/eller SZ til at hunden indtager grundstilling. H skal derefter afdækkes i en afstand af ca. 3 meter fra VP. HF går til VP og taler til denne. På PRs anvisning går HF tilbage til H og indtager grundstilling. Derefter udføres resten af søgearbejdet.
Udførelsen foregår analogt for bringsel og Fri påvisning.

Udførsel
Efter påvisningsøvelsen begiver HF sig til startpositionen for runderingen og dommeren orienterer om den taktiske situation.
HF sætter H i gang med at søge, efter anvisning fra PR. H skal på HF's anvisning gennemsøge arealet med udslag i dybden til begge sider af midterlinjen.
Hundeføreren må kun bevæge sig på midterlinjen, bortset fra når hunden markerer.
Hvis H lejlighedsvis søger tilbage i området, er det ikke en fejl. Efter en påvisning går FH med sin H tilbage til midterlinjen, og starter derfra sit videre søg.
Ved slutningen af midterlinjen er det ikke tilladt at HF at gå tilbage i arealet. Hvis det er inden for søgetiden, og RHT mangler at finde en figurant, er det tilladt at sende hunden tilbage i arealet. Søgearbejdet slutter med afmelding og rapport fra HF, og PR bekendtgør sin bedømmelse.

Bedømmelse
Den systematiske afsøgning af søgeområdet.
Der bliver trukket 40 point ved den første fejlmarkering. Hvis der mangler at blive fundet en figurant, så kan prøven ikke bestås og der kan maksimalt opnås 139 point.

6 Udførelse og bedømmelse af ruin

Generelt
Søgeområdet er optisk afgrænset, eller grænserne er tydeligt markeret.
Arrangøren skal i samråd med PR, forberede skjulene, således at sikkerhedsforskrifterne kan overholdes.
VP'en skal placeres i skjulet mindst 10 minutter før H startes. Skjulene må ikke være hermetisk forseglede, og der skal vises agtpågivenhed over for giftige gasser.
Afstanden mellem VP'erne skal være minimum 10 meter, og de skal placeres således, at det er muligt at se en tydelig differentieret markering.
Brugte skjul kan genbruges, men hvis der skiftes skjul, skal disse så vidt muligt holdes åbne, således at chancen for fejlmarkering minimeres.
Når H finder VP på niveau A og B må den ikke have mulighed få at se eller røre VP.
Overdækningen af skjulene skal være så diskret som muligt.
HF kan ved fund af VP sende H én gang fra fundstedet, eller gå tilbage til randområdet og sende derfra. Derefter skal HF forlade ruinen.
Hvis VP ikke tages ud af skjulene, er en gentagelse af en påvisning ikke en fejl. H må hentes og sendes på ny fra randen af ruinen.

HF må gerne, inden søgearbejdet, uden hund og på bekostning af søgetiden fra periferien få et kort indblik i søgeområdet, inden han/hun bekendtgør sin taktik. (Omsogspligt) Hunden venter imens, fri eller bundet af, på et anvist sted. HF meddeler dommeren, hvor han/hun finder det rigtigt at starte søget, og sender hunden uden dækken eller halsbånd (bringsel undtaget) fra dette sted. Hunden skal afsøge området efter HFs anvisninger. HF må bevæge sig indenfor et anvist område, eller følge sin hund ind i ruinen så snart dommeren tillader det.

Bedømmelse
Smidighed; bevægelse gennem ruinen, mobilitetstype, håndtering af vanskeligheder, udholdenhed.

6.1 RH – T V Ruin V forprøve 100 point max

Øvelse
Søgearbejdet: 30 point
Påvisning af personen: 70 point

Søgeområde
Bygningsruiner på mindst 400-600 m² i ét plan, som kan bestå af forskellige byggematerialer. Søgeområdet skal være synligt for DH.

Figuranter
1 VP, skjult, overdækket.

Søgetid
Maximalt 10 minutter

Udførelse
HF må følge sin H i ruinen, så snart PR har givet sin tilladelse. Dette gives i reglen når H tydeligt har adskilt sig fra HF.

Bedømmelse
Første fejlmarkering giver minus 20 point.
Hvis VP'en ikke kan findes, kan prøven ikke bestås.

6.2 RH – T A Ruin A 200 point max

Øvelser

Påvisningsøvelse:	20 point
Dirigering:	20 point
Søgeintensitet:	10 point
Motorik:	10 point
Selvstændighed:	10 point
Taktik og teamwork:	10 point
Påvisning af 2 personer med max 60 point for hver:	120 point

Søgeområde
Ødelagte eller delvis ødelagte bygninger, som kan bestå af forskellige byggematerialer, mindst 800-1.000 m², spredt over en eller flere etager. Ren bygningssøg er ikke tilladt, men enkelte rum kan indgå. Til ruinområde prøve A skal der være mørke rum eller hulrum og dybe skjul med fært fra ca. 1 meters dybde.
Hundeføreren modtager en områdebeskrivelse i form af en tegning af området.
Minimum 15 minutter før starten af det første søg, skal søgeområdet gås igennem på kryds og tværs af en eller flere personer med en figuranthund. Umiddelbart før og imens der arbejdes, skal området gås igennem på kryds og tværs af flere personer uden hund.
Søgeområdet skal være synligt for HF
Afledning: tågemaskine, motorlarm, hammerslag, trommen, lydoptagelser mv.
Afledningen skal aftales med PR

Figuranter
2 VP – skjult, overdækket

Søgetid
Maksimalt 20 minutter

Påvisningsøvelse
Når RHT kaldes frem, tilmelder HF sig med sin H i snor i GS. HF meddeler PR H's markeringsform. På PR's anvisning begiver RHT sig til start for påvisningsøvelsen og udfører denne.
Påvisningsstedet skal befinde sig udenfor søgeområdet, og skal være klart genkendeligt som sådant.
Skjulet skal vises til HF.
Arbejdet starter 10 meter (ved en markering på jorden) foran stedet, hvor en figurant er placeret i et rør- eller i en kasse, begge dele med låg.
På dommerens tegn gør HF sin hund søgeklar og sender den til skjulet. En HZ og/eller SZ er tilladt for at starte øvelsen. Når hunden er ved skjulet og har fået færten, skal den retningsbestemt begynde påvisningen. Når hunden påviser, skal HF melde påvisningen til PR, og på PRs anvisning kan HF forlade startstedet.
For at slutte påvisningen er det grundlæggende overladt til HF, om HF kalder H til sig i umiddelbar nærhed af påvisningsstedet, eller om HF henter hunden på stedet. Derpå

skal hunden dækkes af ca. 3 meter fra findestedet. Her skal den forholde sig roligt og må under ingen omstændigheder forstyrre bjergningsarbejdet. HF hjælper med ved fritlæggelsen af figuranten. Så snart åbningen er stor nok, så går HF tilbage til den afdækkede hund og lader den trænge ind til figuranten. På PR's anvisning forlader VP skjulet På yderligere anvisning fra PR tager HF sin H i GS med HZ og/eller SZ. Påvisning ved halsgivning skal vare ca. 15 sekunder. Derefter følger det videre næsearbejde. Udførelsen er analog ved bringsel og Fri påvisning.

Udførelse
Efter påvisningsøvelsen begiver HF sig til startpositionen for ruinsøget, hvor PR orienterer om den taktiske situation. På PR's instruks fortsætter søget efter påvisningen. HF må sende H videre en gang fra påvisningsstedet for at fortsætte søget.

Bedømmelse
Første fejlmarkering bliver bedømt med minus 40 point.
Hvis der mangler at blive fundet en figurant, kan prøven ikke bestås, og der kan maksimalt opnås 139 point.

6.3 RH – T B Ruin B 200 point max

Øvelser

Påvisningsøvelse:	20 point
Dirigering:	10 point
Søgeintensitet:	20 point
Motorik:	10 point
Selvstændighed:	10 point
Taktik og teamwork:	10 point
Påvisning af 3 personer med max 40 point for hver:	120 point

Søgeområde
Ødelagte eller delvis ødelagte bygninger, som kan bestå af forskellige byggematerialer, mindst 1.200-1.500 m2, spredt over en eller flere etager. Ren bygningssøg er ikke tilladt, men enkelte rum kan indgå.
Til et ruinområde prøve B skal der være mindst 6 gemmesteder, deraf skal der være mindst 2 mørke rum eller hulrum, mindst 2 dybe skjul med en dybde på ca. 2 meter fra færtsudviklingen, eller mindst 2 høje skjul i maksimalt 2 meters højde.
Ruinområdet skal indeholde mindst 2 forskellige typer af skjul. Ved høje skjul skal man specielt tage hensyn til vindforholdene.
Minimum 15 minutter før starten af det første søg, skal søgeområdet gås igennem på kryds og tværs af en eller flere personer med en figuranthund. Umiddelbart før og imens der arbejdes, skal området gås igennem på kryds og tværs af flere personer uden hund.
Søgeområdet skal være synligt for HF
Afledning: tågemaskine, motorlarm, hammerslag, trommen, lydoptagelser mv.
Afledningen skal aftales med PR

Figuranter
3 VP skjult, overdækket

Søgetid
Maksimalt 30 minutter

Påvisningsøvelse
Når RHT kaldes frem, tilmelder HF sig med sin H i snor i GS. HF meddeler PR H's markeringsform. På PR's anvisning begiver RHT sig til start for påvisningsøvelsen og udfører denne.
Påvisningsstedet skal befinde sig udenfor søgeområdet, og skal være klart genkendeligt som sådant.
Skjulet skal vises til HF.
Arbejdet starter 10 meter (ved en markering på jorden) foran stedet, hvor en figurant er placeret i et rør- eller i en kasse, begge dele med låg.
På dommerens tegn gør HF sin hund søgeklar og sender den til skjulet. En HZ og/eller SZ er tilladt for at starte øvelsen. Når hunden er ved skjulet og har fået færten, skal den retningsbestemt begynde påvisningen. Når hunden påviser, skal HF melde påvisningen til PR, og på PRs anvisning kan HF forlade startstedet.
For at slutte påvisningen er det grundlæggende overladt til HF, om HF kalder H til sig i umiddelbar nærhed af påvisningsstedet, eller om HF henter hunden på stedet. Derpå skal hunden dækkes af ca. 3 meter fra findestedet. Her skal den forholde sig roligt og må under ingen omstændigheder forstyrre bjergningsarbejdet. HF hjælper med ved fritlæggelsen af figuranten. Så snart åbningen er stor nok, så går HF tilbage til den afdækkede hund og lader den trænge ind til figuranten. På PR's anvisning forlader VP skjulet På yderligere anvisning fra PR tager HF sin H i GS med HZ og/eller SZ.
Påvisning ved halsgivning skal vare ca. 15 sekunder. Derefter følger det videre næsearbejde. Udførelsen er analog ved bringsel og Fri påvisning.

Udførelse
Når H finder VP på niveau A og B, må den ikke have mulighed for at se og / eller berøre VP. Overdækningen af skjulet skal være så diskret som muligt. På PR's instruks fortsætter søget efter påvisningen. HF må sende H videre en gang fra påvisningsstedet for at fortsætte søget.

Bedømmelse
Første fejlmarkering bliver bedømt med minus 40 point.
Hvis der mangler at blive fundet en figurant, kan prøven ikke bestås, og der kan maksimalt opnås 139 point.

7 Udførelse og bedømmelse af lavine
Se engelske eller tyske udgave

8 Udførelse og bedømmelse af Mantrailing
Se engelske eller tyske udgave

9 Udførelse og bedømmelse af vandredning
Se engelske eller tyske udgave